БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

№ 202 (11800)
1968 оной августын 28, среда

сэн 2 мүнгэн

СОЦИАЛИЗМЫН ДАЙСАДТА ХАРЮУ СОХИЛТО

…дуудай эб найрамдалай, социальна хүгжэлтэ дэбжэлтын, сү- …бээ даалан байдалай эбдэршэгүй бата түшэг тулгуури бо- …дохэйн социалис байгуулалтые аршалан хамгаалха ба бэхи- … гэжэ Советскэ Союзай, бусад аха дүү социалис оронуудай … эрид шиидэнхэй. Социалис хани нэгэдэлтэ оронууд рево- …ю, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдэй түрүү манлай …жагсаа.

…иалис туйлалтануудаа хамгаалха хэрэгтэнь чехословак … тон яралтай туhа хүргэжэ байгаа союзна социалис гүрэ- …үүдэй барнмтата, хаhа саг соогоо ябуулгатай дашарамдуу- …периалис номнолой органуудай эдэ үдэрнүүдтэ илангаяа …бэргэжэ байгаа, коммунизмда харша хорото кампани импе- …ын эзэрхэг түримхэй удха шэнжые үшөө дахин бүри тодоор … харуулба. Буржуазна хэблэлэй хуудаhануудаар дамжуу- … байгаа хараал хардалганууд ба хашхаралдаанай шалта- …айлтожо ядахаар бэшэ: социалис хани нэгэдэл дотор зүрил- …эхэ, дэлхэй дээрэхи хүсэнүүдэй хубааралгые хубилгахын …лаахэ гэжэ дэлхэйн империализмын найдаhан ябуулгануу- …гэн Европын түбтэ буруу hүрэшоо.

…словакидахи контрреволюционно этэгээдүүдэй анханhаа …периалис гүрэнүүдэй сэрэгэй, тагнуулай албануудтай няг- …отой байhаннинь, империализмын эгээн түримхэй хархис … зүгhөө өөгшөөгдэн дэмжэгдэдэг, залан шэглүүлэгдэдэг …нь бүгэдэндэ эли болонхой. Чехословак арадай дайсад контр- …ионернүүдэй эртээнhээ бэлдэhэн, радио нюусаар дамжуул- …эрэлгэнүүд ба листовконуудые, буу зэбсэгүүдэй нюуса …ые хэрэглэн, хорото hүйдхэлэй ябуулгануудые хэхэ, алал- …саа үүдхэхэ, хүн зониие мэхэлэн хашаха ба айлгаха hэ- …гана. Эдэ бүгэдэнь социалис гүрэндэ эсэргүү, нарин няг- …лгдэhэн хорото угэсэлгын бии байhые гэршэлнэ. Энэ үгэ- …аар зорилготой байгааб гэхэдэ, чехословак арадые социалис …үлхин гаргаха, орон дотороо буржуазна ёhо гурим hэргээн … тус оронийе социалис хани нэгэдэлhээ таhалха hанаашал- … түсэбүүдынь бута зада сохигдоо. Тингэбэшье, Чехослова- …шон байдал орёо, түгшүүрилтэй байhаар.

…словаки мүнөө, нэгэн талаhаа империалис хархис этэгээ- …а контрреволюциин хүсэнүүдэй, нүгөө талаhаа, социализ- …үүдэй хоорондын тэмсэлэй шухала участок болоод байна. …риализм эзэрхэг түримхэй эрмэлзэлээ бэелүүлхын тула …адэб нютагуудта хорото балмад ябуулгануудые хэнэ. Вьет- …ргүү американ империализмын эзэрхэг түримхэй ябуулга …ргэлжэлhээр. Эзэрхэг түримхэйшүүл вьетнам патриодуу- … зориг ба баатар габьяае нуга дараха гэhэн hэдэлгэнүү- …үтэхэгүйдэ, дээрмэдэлгын дайнай эгээн будүүлиг муухай …е хэрэглэн, гэмтэ шэнэ аашануудые гаргажа байна. Тии- …ун-Урда Азиин арадуудай социальна талаараа сүлөөрэлгые, …ьна хүгжэлтые hаатуулха зорилго табина.

…эйн бүмбэрсэгэй ондоо райондошье — Дүтын Зүүн зүгтэ … шанга байдал тохёолдонхой. Нэгэ жэлэй урда тээ эзэм- … араб газар нютагууд мүнөө хүрэтэр Израилиин эзэрхэг тү- …үлэй хүлөөр дэбhэгдэжэ байна. Израилиин засаг баригша … зүгhөө хүршэ араб оронуудта эсэргүү зэбсэгтэ зэбүүн …үдые дахин дахин үүдхэхэгүй үдэрынь хомор.

…ун Германидахи шэнэ баг нэмэрhэн фашизм хүсэ гулндха- …ай. Бонной засаг баригша бүлэгүүд ядерна зэбсэгтэй боло- … табина, дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүнгүүдые хубилгаха …доно. ФРГ-дэхи реваншис этэгээдүүд социализмда харша …иень дэмжэн, Чехословакиин хэрэгүүдтэ али болохоор ха-

… үеын капитализм социализм хоёрой хоорондын тэмсэлэй … байhые зааhан КПСС-эй ЦК-гай апрелиин ба ню- …үмүүдэй тобшололнуудай зүбые дэлхэйдэхи мүнөөнэй …талан гэршэлнэ. Империалистнууд социализмын гол хүсэ- …эхэ тулалдахаяа түбэгшөөгөөд, социалис хани нүхэсэлэй … эбдэхэ, социалис общественные дотороонь задагайруулха …гаргана. Чехословаки тушаа империалистнуудай баримтал- …теги анханhаа хойшо нимэл байгаа. Гэхэ зуура, тэдэнэр … Союзай, бусад социалис оронуудай зүгhөө эрид шанга ха- …итотой дайралдаба. Чехословакиин территори дээрэ союзна …эй сэрэгүүдэй ороhон ушар ЧССР-тэхи социализмын туй- …дые, Европодохи эб найрамдал хамгаалха тон шухала нүхэ- …

…риализм гээшэ арадуудай тон хорото дайсан байhан юм, …ндаа үлөө. Тэрэниие зарса номнолшодой хэдышье магтаа …лжэгшэ, эрхэ сүлөө усадхагша байhан хорото удха шэн- …алтаагүй. Империалис хорото аашануудай hүжэрэн дэбэр- …hаа уламжалан, социализмын, коммунис ба хүдэлмэришэ- …өөнэй бүхы хүсэнүүдэй, национально-сүлөөрэлгын хүсэ- …лтын, эдэбхитэй ябуулга улам үргэдхэхэ эрилтэ табигда- …тал гээшэ уласхоорондын хүсэн мүн, тиимэhээ тэрэниие …ула хүдэлмэришэдэй уласхоорондын холбоон хэрэгтэй гэhэн …ннэй hануулга мүнөө илангаяа шухала байна. Хэдэй им- …да эсэргүү үнэнтэ тэмсэлшэд байhаниинь, хэдэй револю- …убхай угэ хүүрнүүдээр халха хэдэг байhаниинь мүнөө хэзээ …ээ үлүүгээр шалгагдана.

… социалис оронууд онсо харюусалгатай байна. Баатарлиг … хүсэлэлгөөр, шэн габьяата ажалаар туйлагдаhан өөhэдын- …үдай туйлалтануудые хамгаалха, социалис хани нэгэдэлэй …ые аршалха гээшэ бултанаймнай интернациональна уялга …жэ эдэ оронууд ойлгоно. Ондоогоор хандаhан алибаа …марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын …үдта зүришэхэ болоно.

…словакидахи социализмда харша этэгээдүүд хорото hанаа- …дайнгаа буруу hүрхэ болоходонь, тулалдаа үүдхэхэ hэдэл- … Хэтэрэн дэбэрhэн контрреволюциин добтолгонуудые зай- …ула, социалис байгуулалта сахин хамгаалха ба батадхахын …СР-эй бүхы патриодуудые элсүүлэн нэгэдхэхэ гээшэ иимэ …йдалда илангаяа шухала байна.

…на оронуудай сэрэгшэд ажалшадай үнэн ханинарай ёhоор, …гиин талаар аха дүүнэрэй гуримаар Чехословаки ошоо, … социалис хани нэгэдэлэй бүрин эрхэдэ, бэеэ даанхай, ам- …бан байдалда тохёолдоhон аюулые тэндэхи ажалшадтай …суулхын тула ошоо. Дэлхэйн социализмын хүсэ, шадалые …hэдэлгэ гаргаад, империализмын нэгэнтэ бэшэ буруу hүрэ- …үүхэдэ үниинэй мэдээжэ. Империалис хархис этэгээдүүд ба …ентура мүнөө дахинаа ехээр буруу hүрэжэ байна. Аха дүү … оронууд хүн түрэлтэнэй амгалан байдалай, хүгжэлтэ дэб- …ша туhада социалис хани нэгэдэлэй түүхэтэ туйлалтануу- …ягүй байдалые аршалан хамгаалжа байнад.

«ПРАВДЫН» түрүү бэшэг.

СОВЕТ-ЧЕХОСЛОВАК ХЭЛСЭЭНҮҮД ТУХАЙ

…ловакиин Президент Л. … түрүүтэй ЧССР-эй деле- … Советскэ Союзай Комму- …тиин ба правительствын … хэлсээнүүд хэгдэжэ …

Эдэ хэлсээнүүд хани нүхэд ёhоор, сэхэ руунь hанал бодолоо хэлэлтын оршон байдалда үнгэрөө.

ЧССР-эй делегаци нютагаа бусахаяа мордобо.

ВЬЕТНАМ ХАНИНАР МОСКВА ЕРЭБЭ

… культурын министр …нь Зиам түрүүтэй Вьет- … хани барисаанай бүлгэмэй … Хани барисаанай совет, … холбооной уряалаар …ерээ.

…р арадай түлөөлэгшэд СССР- …дели байха. Тинхэдээ орон соогуур ябаха, Совет-вьетнам хани барисаанай бүлгэмэй нютагуудтахи отделенинүүдэй ажал ябуулгатайнь танилсаха, Вьетнамай Демократическа Республикын бэеэ даанти байдалтай болоhоор 23 жэлэй ойдо зорюулагдаhан вечернүүд, суглаануудта хабаадаха юм.

(ТАСС).

…ЭТЭ БЭЛЭГҮҮДТЭ ХҮРТЭБЭ

…р замай диспетчерэй ху- … тон харюусалгатай юм. … диспетчернүүдэй бүтээhэн …е зүбөөр тодорхойлхонь ху- … Ушар тиимэhээ хүсэтэ …ив вагонууд хүсэдөөр …дангүй, миин байха саг … баша дайралдадаг бэлэй.

…ан-Үдын түмэр замай отде- … уялан зохёогшод диспет- … ажалые онсолон тодорхойл- … арга зохёожо нэбтэрүүлhэн … Шэнэ арга хэрэглэhэнэй … диспетчер бүхэн вагоной …е, мүн тэрэнэй дунда зэргын гүйдэлые зүбөөр тодорхойлжо, шададаг болобо. Тингэжэ түмэр замай станцинууд дээрэ вагонууд удаан саг соо миин хооhоор байлгагдангүй, саг болзортоо хэрэгтэй газартаа хүргэгдэнэ.

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдэ станциин хүдэлмэришэдэй дундаhаа Б. Павленко, Л. Осипов, К. Серебренников гэгшэд шалгаран гаража, түмэр замай отделениин администрациин зүгhөө Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэгүүдые абаба.

М. СОЛОМЕННЫЙ.

НҮХЭД ТАРЯАШАД, МЕХАНИЗАТОРНУУД!

Заганайхидай үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, таряагаа шанартайгаар, богонихон болзор соо хуряая!

СТУДЕНТ-КОМБАЙНЕР

Кабанскын аймагай Байгалай совхоздо таряа хуряалга түлэг дундаа ябажа байнхай. Эндэхи механизаторнууд мүнөө намар 5152 гектарта хуряалга хэхэ юм. Тэдэнэр таряа хуряалгаяа богонихон болзорто hайн шанартайгаар дүүргэхээр шиидэнхэй.

Ажахы дотор таряа хуряалга нэгэдэхи бригадада hайнаар ябажа байна. «Сухая Елань» гэжэ газарта бригадын түрүү комбайнернууд Георгий Елизов, Иван Елизов, Анатолий Трифонов гэгшэд бүлэг болон хүдэлнэ. Тэдэнэр халаанайнгаа даабари ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Анатолий Трифонов тэдээн соогоо эгээн залуунь юм. Тэрэ Буряадай хүдөө ажахын институдай механизациин факультедтэ hурана. Студент комбайнда хүдэлжэ, институдта шудалаашаа бүри бэхижүүлнэ. Анатолий «СК-3» гэhэн маркын хуушан комбайнда хүдэлнэ. Энэ комбайн нёдондо намар хаягдаhан байгаа. Зүгөөр комсомолец Анатолий Трифонов энэ комбайн заhабарилжа, таряа хуряалгада гаргаhан юм.

Энэ бүлэгэй комбайнернууд 1100 гектарта таряа хуряахаар хараалаанхай. Тэдэнэр мүнөө 200—300 гектарай таряа баал болгон сабшаад байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Байгалай совхоздо таряан хуряагдажа байна. 2. Комсомолец А. Трифонов

Э. ЛАПИН.
Авторай фото.

ХАhА СООГОО ОРОО

Нарhатын совхозой нэгэдэхи фермын комбайнернууд таряа хуряалгын хүдэлмэриие нилээд hайнаар эхилээ. Тэдэнэр богонихон сагай хугасаада 240 гектар гэршүүхын, 200 гаран гектар ешмээнэй ургаса хуряаба. Мүнөө тэндэхи комбайнернууд шэнииисэ сабшажа эхилбэд.

Таряа хадаха, суглуулан сохихо хүдэлмэридэ механизаторнууд Коновалов, Санданов, Григорьев, Белобородов болон бусад жэшээтэ hайнаар хабаадана.

В. БАЙБОРОДИН.

Ярууна.

ЗАЛУУШУУЛ ЭДЭБХИТЭЙ

СЭЛЭНГЭ. Энэ жэлдэ Ноёхоной механизаторнууд ороohо таряанай баян ургаса ургуулжа, тэрэнээ богони болзорто хуряажа абахаар шиидэбэ. Таряашад Мухар-Шэбэрэй «Заганский» колхозой механизаторнуудай үүсхэлые дэмжэжэ, комбайнуудаа бүтээсэтэйгээр ашаглана.

Гурбадахи тракторно-таряан ажалай бригадада нүхэр С. Г. Эрдынеевэй даадаг агрегат табан хоногой туршада 35 гектарта баалнуудые унагаагаа. Эндэ 8 комбайн хүдэлнэ. Тэдэнэйнь нэгэндэ хүдөө ажахын институдта hурадаг студент, комсомолец Валерий Цыренжапов ажаллажа, үдэр бүри 25—28 гектарта баалнуудые унагаана. Табан хоног соо 105 га шэниисэ хадаа. Залуу комбайнер Борис Доржиев даабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэдэг. Таряа хуряалтада хүдэлдэг механизаторнуудые урмашуулхын тулада колхозоймнай правлени, партиина комитет зохихо хэмжээнүүдые хараалаанхай. Хүдэлмэриин дүн табан хоног бүридэ согсологдожо, түрүүшүүл дамжуулгын вымпел, мүнгэн шанда хүртэнэ. Тиимэл хадань бригадын ажал эмхитэй. Мүнөө механизаторнууд тодорхой зорилго урдаа табяад ажаллажа байна.

Заганайхидай уряае дэмжэхэдээ, хүдэлмэриин 15—20 хоногой туршада 2200 гектар ороohо таряа хуряажа, бүхыдөө 25400 центнер гэхэ гү. али гектар бүриhөө дунда зэргээр 11 центнер таряа абахаар хараална.

Полевой стан hайнаар шэмэглэгдээ. Механизатор бүхэнэй уялганууд эли газарта хадагданхай. Комбайнернуудай үдэр бүриин дүн гаргагдажа, самбарта бэшэгдэнэ. Хуряалгын үедэ «дайшалхы хуудаhанууд» гаргагдажа байдаг.

С. БИЛИКТУЕВ.
XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

ХУРЯАЛГЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ

hайса эдеэшэhэн залаанууд бэеэ даажа ядан, hалхи hэбшээнэй болоходо, доошоо дохисогоон гунхалзана. hүүлэй наратай сэлмэг үдэрнүүдтэ Хурамхаанай совхозой Хүнтэйн талын зүүн захын шэниисэ хадажа абахаар болобо. Эгээл эдэ үдэрнүүдтэ 205 гектар талмайн гороох хуряажа дүүргэhэн нүхэр Толстихинай хүтэлбэрилдэг 4-дэхи бригадын А. Зверев, В. Метелкин, А. Затопляев гэгшэд «ЖВН-6» жаткануудаар совхоз соогоо түрүүлэн шэниисэ хадажа эхилээhэн. Харин мүнөө эндэ Леонид Ракопов, Николай Колмаков, Владимир Соломинский гэгшэдэй «СК-3» комбайнууд хаташаhан шэниисын баал суглуулан сохино.

Парткомой даалгабаряар ерэhэн совхозой экономист В. Цыренов республикын бүхы таряашадта Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой механизаторнууд болон таряашадай хандаhан бэшэгтэй бригадын гэшүүдые танилсуулhанайнгаа удаа:

— Совхоз соогоо түрүүлжэ ябаhан таанадай бригада таhалгаряагүйгөөр хүдэлжэ, оньhон аргаар таряагаа хүдэлмэриин 15—20 үдэр соо хуряаха боломжотой — гэбэ.

Удаань бригадир Виктор Афанасьевич Толстихин үгэ абажа:

— Мүнөө жэл манай бригада 1152 гектарта ургаhан шэниисэ хуряаха: Энэ ехэ талмайн таряалан нэгэ жэгдэ эдеэшээ. Ушар тиимэhээ бүхы шэниисээ богонихон болзор соо гээлтэ хорооолтогүйгөөр хуряажа абахын тула комбайнер бүхэн зоригтойгоор хүдэлхэ болоно. Мухар-Шэбэрэйхидэй энэ үүсхэл hайшаан дэмжэнэбди. Мүн энээндэ харюу болгон сентябриин тэн болотор бүхы таряагаа хуряажа абахын тула арга боломжоёо элсүүлхэбди,— гэнэ.

Тус бригадын ажалай эмхидхэлые hайшаамаар. Полевой станай гэрнүүд соо ариг сэбэр. Таряашадта хабаатай элдэб лозунг, плакадууд, комбайнернуудай үдэр бүриинь ажалай дүн гэхэ мэтэ ханада үлгөөтэй. «Бригадамнай 2100 центнер эрхим шанартай шэниисэ гүрэндэ тушааха түсэбтэй» гэжэ ехэ гоёор шэмэглэгдэhэн транспарант столовын хажууда харагдана. Таряанай складай хорёо соохи хүдэлмэри түлэг дундаа. Ороohо сэбэрлэдэг элдэб машинанууд шэнэ ургасаhаа ороhон 2 мянгаад центнер таряа таhалгаряагүй арилгана. Таряа зөөдэг автомашинануудай автовесы дээрэ гарамсаар Любовь Толстихина гансата хэмжээсэнь бэшэжэ абана. Уданшьегүй хооhон хоорботой болоhон автомашинанууд комбайнууд тээшэ шуумайлдана.

Августын тэнгээр далай мэтэ долгилжо харагдадаг полинууд дээгүүр hолоомын бухалнууд жэрынхэй. 650 гектар намарай паар хахалха талмай сүлөөлхын, 2023 центнер бүдүүн тэжээл нарин нягтаар соможо абахын тула троссоор хэгдэhэн нагшуурга, hүри хаяха машина, бухалнуудые зөөхэ түхеэрэлгэ эдэ үдэрнүүдтэ бригадын полинууд дээрэ гараха юм.

Ехэл сэбэрээр, монсогоршье ороohо гээнгүй таряагаа хуряажа абахые комбайнернууд оролдоно.

— Бригадымнай комбайнуудай ороohоной гоожожо боломоор нүхэ hүбэ бүгэдэ бүглөөтэй. Урдахи жэлнүүдтэ тус арга хэрэглэнгүй таряагаа хуряадаг байhамнай ехэ гэмшэлтэй,— гэжэ комбайнер Владимир Соломенский хөөрэнэ.

Н. ДАМБАЕВ,
манай корр.

Республикын колхоз, совхозуудай гүрэндэ таряа тушаажа байhан тухай

1968 оной августын 25-най мэдээн

Аймагууд	Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр
Баргажанай	20
Бэшүүрэй	23
Зэдын	31
Яруунын	—
Загарайн	20
Захааминай	—
Кабанскын	—
Прибайкалиин	2
Хэжэнгын	—
Хяагтын	7
Мухар-Шэбэрэй	4
Сэлэнгын	13
Түнхэнэй	—
Улаан-Үдын	22
Хориин	—
Республика дотор бүхыдөө	12

ТАРЯАШАДАЙ АНХАРАЛДА

ХАЛАН АБАМААР АРГА

hаяшаг Онохойн совхоздо Загарайн аймагай ажахынуудай мэргэжэлтэд болон хүтэлбэрилэгшэд сугларжа, комбайнhаа ороohо зөөхэ шэнэ аргатай танилсаба. Ажахын механизаторнууд энэ арга Пензенскэ областиин таряашадhаа халан абаhан байна. Шэнэ арга Буряад ороной ажахы бүхэндэ хэрэглэхэдэ яhала таарамжатай.

Республикын ажахынууд таряа хуряалга дээрэ энэ арга хэрэглэбэл, ороohо зөөдэг автомашинануудайнгаа тоое хахадаарнь үсөөрүүлжэ, ондоо ажалда ябуулха байна. Энэ аргын технологическа схемые хаража үзэхэ болоо hаа иимэ. Таряа нэгэ полидо хуряажа байhан зургаан комбайнда нэгэ автомашина, дүрбэн тэргэтэй нэгэ колесно трактор үгтэнэ. Энэ хүнгэн трактор комбайнуудай бункерэй ороohоор дүүрэхэдэ, тэргэнүүдтэ ээлжээлэн ашажа, тэдэнээ таряанай тоог тээшэ ошоhон харгы дээрэ гаргана. Энэ үедэнь комбайнhаа ороohо хоорбоороо дүүрэсэ ашаhан автомашина хүрэжэ ерээд, таряатай тэргэ хойноо шагтагалжа, тоог тээшэ ошоно. Автомашинын тоог хүрэжэ ерэтэр тракторист нүгөө тэргэнүүдтэ таряа ашажа үрдинэ.

Онохойн совхоздо мүнөө 43 комбайн таряа хуряана. Түрүүшээр эдэ комбайнууд 25 автомашинаар хангагданхай байгаа. Ажахын механизаторнууд энэ шэнэ арга хэрэглэжэ эхилхэтэйгээ сасуу таряа зөөдэг автомашинануудайнгаа тоо 11-гээр хорооогоо.

Совхозойхид таряа хуряалгадаа энэ шэнэ арга хэрэглэхэhээ урид комбайнуудайнгаа бүтээсэ, таряаланhаа тоог хүрэтэрхи зай тон наринаар хэмжэжэ үзэhэн байна. Энээнэйнгээ hүүлээр тэдэнэр нэгэ бүлэг комбайнуудые хэды автомашинаар, хэды тэргэтэй тракторнуудаар хангаха байhанаа тодорхойлоо. Таряалангай тоогhоо холо болоходо, ургасын дээшэлхэ бүри автомашинануудай, тэргэнүүдэй, тракторнуудай тоо олошорно.

Зүгөөр онохойнхид ажалай эмхидхэлдэ нэгэ тэды дутагдалнуудые гаргаа. Энэ семинарта хабаадагшад комбайнер автомашинын жолоошон хоёрой үгэеэ ойлголсодоггүй байhаниие заагаа. Гадна эндэ трактор гү, али автомашинын эбдэрхэдэ таряа адхаха запасной бункер үгы байна. Тиигээшье hаа, сугларагшад энэ шэнэ аргые дэмжэжэ, ажахынууд халан абаха ёhотой гэлсээ.

Семинарай дүүрэхэ багта республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. И. Дубровский үгэ хэлэhэн байна. Тэрэ Онохойн таряашадай үүсхэлые дэмжэхэ зуураа, тэдэнэй таряа хуряалгадаа гаргаhан нэгэ хэды дутагдалнуудые заагаа. Нүхэр Дубровский Загарайн аймагай ажахынуудай мэргэжэлтэд болон хүтэлбэрилэгшэдые энэ шэнэ эрга ойрын үдэрнүүдтэ ажахы дотороо нэбтэрүүлхыень уряалhан байна.

Энэ семинарта КПСС-эй Загарайн райкомой нэгэдэхи секретарь Е. Н. Скубаренко, аймагай үйлэдбэриин управлениин начальник П. М. Сапрыкин, республикын «Сельхозтехникэ» нэгэдэлэй түрүүлэгшэ С. Г. Довгань гэгшэд хабаадаа.

В. ОСТРОВСКИЙ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комбайнер А. С. Устинов шэнэ аргаар таряа хуряана.

УРМАТАЙ

Республикымнай ниислэл хото Улаан-Үдын үйлсэнүүдтэ үндэр сагаан гэрнүүд ербын бодожо, хүн зоной дура татана. Бурлядай барилгын управлениин олон барилгашадтай мүрысэдэг Зүүн Сибириин түмэр замай барилгын 4-хи участогай хүдэлмэришэд һайн шанартайгаар гэр байрануудые барижа, нилээд суурхаһан юм. Мүнөө эдэнэр Железнодорожно райондо 80 байратай гэрэй торхо барижа дүүргээд, дотор талын хүдэлмэри хэжэ байна.

— Манай барилгашад нэгэ һанал бодолтойгоор ажаллана. Тиигэжэ олон жэл соо барилгада хүдэлжэ олоһон дүй дүршэлөө нүхэд ёһоор бэе бэедээ дамжуулан абалсана. Тиимэһээ бидэнэр хэһэн барилгануудаа гүрэнэй комиссида «дүрбэ»—«таба» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тушаанабди,—гэжэ барилгын участогай мастер Василий Овчинников хөөрэнэ.

Зүүн Сибириин түмэр замай барилгын энэ участогай хүдэлмэришэд энэ гэрээ ноябриин 7-ной һайндэртэ тушаажа, ажалша зондо баяр баясхалан асарха зорилго урдаа табинхай.

Зурагууд дээрэ: 1). Шэнээр баригдажа байһан 80 байратай гэр. 2). Электро-гагнууршан Александр Кизяев. 3). Халаанайнгаа даабари 140 процент дүүргэдэг модошо дархан Шнедов.

К. ГАБАЕВАЙ
фототекст.

ЭДЕЭШЭҺЭН ТАРЯАН, ЭБДЭРХЭЙ МАШИНАН

Субагтын, Хяагтын-Адагай отделенинүүдээр ябахада, тарян эдеэ хүсэшэнхэй, ороһотой хүндэ хоолосуудаа гонхолзуулан, түргөөр хуряажа абахыень гуйжа байһан мэтэ үзэгдэнэ. Тарян зэргэ эдеэшээ.

Погранична совхозой Хяагтын-Адагай отделениин Сандидай гэжэ газарта ажаллажа байһан Иннокентий Ястребовай бригадада хүрэжэ ерэбэбди. Эндэ 5 комбайн хүдэлнэ. Теэд ороһо зөөхэ автомашинануудай үсөөн дээрэһээ, комбайнууд нэгэ заа ябаад лэ 15—20 минута зогсохо баатай болоно.

— Ургаса һайн, комбайнуудай бункер ябууд дүүрэшэнэ. Теэд автомашинануудай хомор дээрэһээ ажал ехээр һаатана,—гэжэ бригадир гомдолтой.

Энэ бригадын үшөө 3 комбайн бэлэн болоогүй, заһабарилагдажа байнхай. Поли дээрэ гараһаншье комбайнууд булта һайнаар хүдэлгэгдэнэ гэхын аргагүй. Манай ябаһан үдэр нэгэ комбайн эбдэрээд, бүхэли үдэрөө зогсоо.

Комбайнуудаа ороһо гоожохогүйгөөр тааруулаа ха гү гэжэ һонирхоходо, мүн лэ биратай юумэн хэгдээгүй гэжэ элирбэ.

— Комбайнуудайнгаа ехэ ехэ нүхэнүүдыень лэ бүтүүлээ болообди даа. Тиигэжэ ороһоной гээгдэлгэ усадхагдаа. Комбайнуудаа бүхыдэнь һайнаар бүтүүлэжэ таглаха гэхэдэ материал байхагүй,— гэжэ үнинэй комбайнер Намсарай Бимбаев тайлбарилба.

Тэндэһээ саашалжа, Субагтын отделенидэ хүрэхэдэ бүришье бирагүй байдал үзэгдөө. Энэ отделенидэ орой нэгэ жатка таряа амяарлан хадажа захалаа. Бэшэ гурбан комбайниинь заһабарилагдажа дүүрээдүй байха юм.

Энэ отделениин тоог дээрэ хүрэхэдэ, нюдэн далдирхаар. Тоог дээрэнь үрмэдэһэ ногоон бүтүү ургашанхай. Үдхэн ногооной дунда эбдэрхэй погрузчигууд, ороһо сэбэрлэхэ машинанууд жэбэ хонходо эдигдэжэ хэбтэнэ.

— Эдэ машинану
заһабарилха, тааруул
ногүйб, шадахашьегүй
— гэжэ механик нэр
механизатор гараа дэ
хи ороһо таряа хад
даг склад соо хонин
шорой шохой арилга
даа. Теэд энэ тоог
6700 центнер тарян

Субагтын отделени
шэ нүхэр Мункуев
мэдэжэ байгаад, ярал
абаагүйнь гэмшэлтэй.
хозой дирекциин, пар
хаража һуудагынь ойл

Д. ДУ
мани

○

УЯЛГАНУУДАА ДҮҮРГЭЭБДИ

○

Энэ жэлэй эхин багаар манай республикын газетэнүүд Ивалгын ОПХ-гай ахалагша хонишон Цырен-Доржо Гимниндармаевай бэшэг толилһон байгаа. Нүхэр Гимниндармаев республикын дүршэл ехэтэй суута хонишодой нэгэн. Тэрэ бэшэг соогоо 1968 ондо республикын хонишодой дунда социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ үүсхэл гаргаһан. Энээниень олон отарын хонишод һайшаагаад, республикын хонишодой мүрысөөндэ оролсоһон юм.

Манай отарын хонишод энэ бэшэгые һайшаажа, 1968 ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга түлжүүлхэ, хурьган бүхэниие дунда зэргээр 20 килограмм шэгнүүртэй болгожо тушааха, хонин бүриһөө 3,1 килограмм ноһо хайшалха гэһэн уялга абаа. Энэ уялгаяа бэелүүлхын тула ямар ехэ ажал хэхэеэ, ямар бэрхэшээлнүүдэй тохёолдохые бидэ, хонишод, тэрэ сагтаа һайн мэдэһэн байгаабди. Манай колхоз 1967 ондо үбһэ тэжээл багатай гараа. Колхозой правлени, партком энэ ушарые һайса мэдэжэ, саг дээрэнь малшадай, хонишодой дунда ойлгуулалмжын, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулһан байна. Материальна урмашуулгын талаар хэдэн шэнэ, таарамжатай гурим малшад болон хонишодой суглаан дээрэ баталагдан абтаа.

Колхозой ажалда хайхарамжагүйгөөр хандадаг, журам эбдэдэг малшад, хонишодые саг дээрэнь ажалһаань сүлөөлжэ, шударгы бэрхэ хүнүүдые тэдэнэй орондо табиһан байна. Зоотехник Е. Ж. Доржиева үбэлжэлгын эхин багаар кормовой баланс гаргахадаа яһала һанаата болоһон байгаа. Хонин ажал дээрэ бэрхэ, дүршэл ехэтэй хонишодой бии хала тэрэ энээхэн үбһэ тэжээлээрээ колхозойнгоо бүхы хонидые ногоон дээрэ гаргахабди гэжэ найдагша һэн.

Бултанай оролдолго хиидэ һалаагүй. Манай колхоз мүнөө жэлдэ 385 центнер ноһо тушаахын орондо 416 центнер гэхэ гү, али зачетно шэгнүүрээрээ 510 центнер ноһо тушаагаа. Хурьга абалгын талааршье муу бэшэ. Колхозой эрхим хонишод Ш. Г. Доржиев, Д. Б-Ц. Будаев, П-Д. Д. Доржиев ба бусад 100 эхэ хонин бүриһөө 102, 92, 90 хурьгадые абажа, 3,3 3,5 килограмм ноһо хайшалһан байна.

Манай отара нёдондо 616 эхэ хониноо 617 хурьга, хонин бүриһөө 3,3 килограмм ноһо тушааһан юм. Харин мүнөө жэлдэ 540 эхэ хониноо 569 хурьга дунда зэргын 22 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаажа, 18 центнер 45 килограмм ноһо хайшалбабди. 100 эмэ хонин бүриһөө 105 хурьган абтаба гээшэ. Иигэжэ отарымнай хонишод Цыбик-Дари Бимбаева, Цыбик-Ханда Цыренова, Цырен-Дулма Цыренова ба Влидмир Будаев гэгшэдэй үнэн сэхээр хүдэлһэнэй аша болоно.

Д. БИМБАЕВ,
Улаан-Үдын аймагай «Улаан Оронго» колхозой ахалагша хонишон.

ХАНИ ХОЛБООН. ХАРИЛСАН ТУҺАЛАЛСА

Экономическа харилсан туһалалсалгын Соведэй тэшүүн оронуудай коммунис, хүдэлмэришэдэй партинууд, правительствэнүүд уласхоорондын энэ эмхиин ажал ябуултые улам һайжаруулха, бүри ехээр хамжаалан хүдэлхэ, үйлэдбэреэ тусхай мэргэжэлтэй болгохо хэрэгые түрүүшын ээлжээнэй удха шанартайда тоолоно. Энэ ушар социалис экономикын булюу һайн талые хүсэдөөр ашаглаха арга олгоно. Эгээн дээдэ тушаалтадай хабаадалгатай экономическа зүблөө һаяар үнгэргэхэ шухала гэжэ зургаан ахa дүү партиин Братиславадахи зүблөөн дээрэ дахяад хэлсэгдээ һэн.

Экономическа харилсан туһалалсалгын Соведэй зургаануудай —Гүйсэдкомой, саг үргэлжын комиссинуудай, секретариадай хүдэлмэринь үргэн ехэ, олон талатай байна. Энэнь экономикын бүхы шухала һалбаринуудые, тэрэшэлэн СЭВ-эй оронуудай научнотехническэ харилсаанай элдэб талануудые хабаадуулна. Аха дүү гүрэнүүдэй алли эрхэтэй, бэе бэедээ туһатай холбоо барисаанай ашаг ехэтэй байһые харуулһан зарим баримтанууд, жэшээнүүд иимэ.

Индустриин зүрхэн

Машина бүтээлгэ—индустриин зүрхэн болоно. Гэхэтэй хамта ехээр хүгжэһэн индустри ямаршье гүрэнэй экономическа хүсэ шадалай гол зүйл байдагынь мэдээжэ. Эгээл тиимэһээ СЭВ-эй оронууд экономикын энэ һалбариие хүгжөөхэ асуудалда тусхай анхарал хандуулдаг. Эдэ оронууд машина бүтээдэг үйлэдбэриин 2.200 зүйлэй продукци гаргалгаар мэргэжэнэ. Энэнь бүгэдэндэ ашa үрэтэй юм.

Ашаг үрэнь юун дээрэһээ тодорхойгоор харагданаб?

Иимэ мэргэжэлгэ гүйсэгүй продукци гаргадаг оронуудай тооe үсөөрүүлнэ. Тиигэжэ үсөөхэн юумэ гаргагшадай тоо хороно, олоор үйлэдбэрилэгшэдэй тоо нэмэнэ. Тиин, үйлэдбэриин гаргаша эрид бага болоно, комплексно ёһоор оньһожоруулта, автомадаар зэбсэглэлгэ һайжаржа, ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлнэ.

СЭВ-эй оронууд алиниданьшье хэрэгтэй һалбаринуудые түргэнөөр мэргэжүүлнэ. Ехэ арга боломжотой оронуудта мэргэжүүлгэ үргэнөөр эрхилэгдэнэ. Бултадаа хэлсэһэнэй ёһоор, доменно тухеэрэлгэ Советскэ Союзда, Польшодо, Чехословакида, ГДР-тэ, нефть үйлэдбэрилэг тухеэрэлтэнүүд — СССР-тэ, Румынида, кукуруза хуряалгын машинанууд—Венгридэ, Румынида, СССР-тэ, хартаабха хуряадаг машинанууд — Польшодо, Чехословакида, Советскэ Союзда үйлэдбэрилэгдэнэ.

Машина бүтээдэг үйлэдбэриин продукциин дундаһаа подшипнигууд эгээн гүйсэтэй зүйлынь болоно. Үнгэрэгшэ табан жэл соо (1961—1965 онуудта) СЭВ-эй һанамжалан дурадхаһа
1.400 янзын продук
тусхай мэргэжэл д
Тиигэһэнэй ашаар
дые үйлэдбэрилгөө гүр
ехээр нэмээхэ арга ол

Химиин дабл

СЭВ-эй оронуудай хи
мышленностиин 15 һа
2000 шахуу янзын
тээлгээр мэргэжэхэ
гатдаа. Арадай ажахы
1975 онуудай түсэбүү
лан зохёохотой хамта
ска харилсан туһалал
вет фосфор ба серат
түүхэй эд, орёо минер
жүүлгэнүүдые, олефи
ческэ утаһа, гол пласт
тетическэ каучук,
лон бусад шухала
зүйлнүүдые үйлэдбэр
далнуудые шэнжэлжэ

Дэлхэй дээрэхи
«Дружба» гэжэ труб
дүү оронуудай нефте
милэ тон ехэ удха ша
лэй гурбан жэл со
Союзһаа Польшо, ГДР
Чехословаки хүдар т
миллион үлүүтэй т
ябуулагдаа.

«Дружба» магистра
мическа ашаг үрэ тух
римта дурдамаар. 25
но нефть ябуулхын
замай хэдэн мянган с
тэй болохо байгаа. Эд
дые баруун тээшэнь
бэл, шэнэ мотоорнуу
тепловозууд болон
дые бүтээдэг хэды зав
риха. хэдэ мянган ма
дые бэлдэхэ хэрэгтэй
Тэдэмнай тон үнэтэй
лэй. «Дружба» труб
ехэ зөөри алмаха
Энэнь экономикын бус
нуудые хүгжэлгэдэ т

Жэшээлхэдэ, хэрбээ
түүхэй эдые Советскэ С
шэ, харин капиталис
абабал, өөрын нилээд
раатаар түлэхэ ушар
байгаа гэжэ венгер
тодорхойлоо.

Галта мүрэн „урадхуулаг

Хара металлургиин
зүйлнүүдэй нэгэн,
шухала һалбари болох
үйлэдбэридэ СЭВ ехэ а
дуулна. Һүүлэй арбан
прокат гаргалга хоёр
хин ехэ болгогдоо. Т
жэл бүри 100 гаран
тонно прокат гаргатда
дэлхэйн үйлэдбэриин
шахуу болоно.

Галта мүрэнүүдые
лагшад» — металлург
катчигууд эрхим шана
ехээр гаргаха гэжэ н
ороллоно, нимгэн ту
пластмасса тухээһэн
гаргахын түлөө тэм
хайлуулгын техникэ
ха шэнэ аргануул
нэбтэрүүлэгдэнэ.

Залгагдамал ханатай ута клуб соо нилээд олон зон сугларанхай. Тэдэнэй дунда залуу үеын хүн үгы, ехэнхинь үбгэд, хүгшэд, хэдэн үхибүүтэй бэреэдүүд. Үбһэнэй халуун хаһада совхоздоо яажа шадал зэргээрээ туһалхабибди? гэһэн шухала асуудал шиидхэхэеэ сугларанад, отделениин эрхилэгшэ Пүрбэ Санжеевич Матуевай үгэ хэлэхые анхаралтайгаар шагнаба. Туһаламжа үзүүлхэ зон дураяа мэдүүлнэ. Жараяа шахаһан наһатай, нюргаар дундууршаг, хуушабтар шляпа һугадаа хабшуулһан, түбшэн янзын хүн үндыжэ:

— Үглөөнэй арба нэгэн болотор үбшэнтэниие үзөөд, бэшэ сагтаньлын, шагайсаа ургашаһан зүлгэ дээрэ Жаб Базаровичтай зэргэлжэ һуугаад, һонин һорьмой тухай зугаалжа оробобди.

— Манагүй байна даа. Бороошье орохоёо болибо ха. Үглөө үглөөтүүрһээ үбһэндөө жэгдэрэн орожо захалхамнай гээшэ. Хажуураа ошожо сохихом. Хорёодшье бухал сабшажа үгөө һаамни хэрэг.

Эдэнь юрэл хэлэгдэһэн үгэ бэшэ, үнэн сэдьхэлһээ һанаагаа зобоходоо, Жаб Базарович иигэжэ үгэлөө ёһотой гэжэ дотороо һаналжа һуугаа һэм.

Олон хоногой бороогой һүүлээр нуга нютагай үйлсэ нилсагар шасэһэнөө нэтэрүүтээр бэелүүлжэ оробо. Тиигээд хүниие эмшэлхэ фельдшер боложо гараһан юм. Эмшэн хүбүүе нютагайхидынь ехэтэ хүндэлдэг байба.

Хүнэй ами наһа абархын тула бүхы хаба шадалаа гаргажа хүдэлдэг байгаа бшуу.

Удангүй Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайн эхилжэ, Жаб Базарович Аюшеев фронт ошохоёо мордоо бэлэй. Нэтэ иимэ ушар һанаанһаань гарадаггүй.

Хүндэ буунуудай шэхэ дүлиирмэ абяан зэдэлжэ байба. Дайсад хахад часай турша соо таһалгарягүй буудаһанай һүүлээр урагшаа дабшажа эхилбэ. Шүдэеэ зуужа, зүрхэеэ зангидаһан манай сэрэгшэд аршамшье газараа дайсанда үгэхэгүйн тула хэрэм шэнти бата бэхеэр жагсаа. Орёл шадар һэн. Манайхид дайсанай добтолгые хяа бута сохин, урагшаа дабшажа эхилээ бэлэй. Жаб Базарович шархатаһан сэрэгшэдые абарна. Үндэр хабсагайн оройдо хороһон немец пулеметчигууд урагшаа дабшаһан олохон совет сэрэгшэдые шархатуулба. Тэдэнээ саг соонь абарха оно забда олтоногүй. Буудана, буудана.

АРЮУН ЗАМААР

Юрын хүн тухай

үбһэ сабшалсабални ямар гээшэб. Хэрбээ болохо һаань, совхоздоо шадахысаа туһалхал һэн байнаб, — гэбэ.

Жэмһэгэй больницын ахалагша врачай зүбшэлөө үгэжэ, толгойгоо дохиходонь, «Саянай» совхозой директор Андрей Самбуевич Ошоров ехэтэ баярлаба.

— Һайнта даа, Жаб Базарович туһалжа үзыт даа,— гээд дэмжэнэ.

— Туһалангүй яахабиб даа,— гэжэ дарууханаар харюусаба.

Би хүрэ хүрэһөөр энэ хүн тухай һонирхоо һэм.

Наран ульһатай шангаар шарана. Аяар арбаад хоногто таһалгарягүй шааяһан бороо одоол болёо һаа болихоор, замхаа һаа замхахаар болоо. Эды олон хоногто мүртэй үбһэ абхуулаагүй. Одоол наран гараһай даа гэжэ хүсэхэ, сэдьхэхэ зон захаһаа. Теэд тэдэнэй нюдэд Саяан уулын орой тээшэ шэртэнэ. Нютаг зон мэдэхэ болошонхой. Хэрбээ һарьдаг үндэр уулые тойроод мана татан байбални, заатагүй бороо орохо гэдсэдэг. Үйлсын зүүн табар шабха, машинын лэ арай ябамаар болошонхой. Гансашье Нугын бэшэ, Түнхэнэй нютаг бүхэнэй шахуу үйлсэ иимэ. Юуб гэхэдэ, газарайнь хүрьһэн шиигтэй хөөбэр. Хоёр тээшэнь хойто мөөрнүүдээ шэдэлэн, машинын арай ябахые харахадаа, Жаб Базарович тархяа һэжэржэ, харгы заһаха тухай асуудалай муугаар табигдадые шаналан дурдаа һэн.

Энэл уулзахадаа, һайн һайхан сэдьхэлтэйень, хамаг юумэндэ һанаагаа зободогыень, ерээдүй тээшэ эрмэлзэн ябадагыень гансата тодоор, гэрэлдэ хаража байһандал ойлгоо һэм. Теэдшье хүнүүдэй тон түрүүшын уулзалга, түрүүшын тобшолол зүб байдаг гэһые бү мартая.

* * *

Гушаад он болотор элдэб түхэлэй үбшэн үшөөл бии байһан. Мүнөөнэйхидэл дээдэ һургуули дүүргэһэн мэргэжэлтэд үсөөн байгаа. Һураха хүнүүд захаһаа хэрэгтэй болодог һэн. Залуу наһанайнгаа эршэ хүсэн соо ябаһан Жаб Базарович эмшэн болохо зорилго урдаа табижа, һанаһан хүсэһэнөө...

Үһан шэнгеэр хүлһэн бэеһээ гоожоно. Жаб Базарович хоёр хүнэй хүндэ шархые уяба. Гурбадахи хүндэ ошохоор мүлхижэ ябатараа буугай тобшодо дайрагдашоо.

Өөрынгөө бэеые хайрлангүй, иигэжэ эрэлхэг габьяатайгаар хэды олон совет сэрэгшэдэй ами абарааб даа. Дайнай дүүрэтэр гурба дахин хүндөөр шархатаһан юм. Эхэ ороноо хамгаалгын дайнда габьяатай байһанайнгаа түлөө Жаб Базарович хэдэн орден, медальнуудаар шагнагданхай.

* * *

Дайнһаа бусахадаа үнинэй дурладаг ажалаа орхёогүй. Үнгэрһэн эдэ жэлнүүдэй турша соо һурагүй дүй дүршэлтэй, мэргэжэл ехэтэй болоо.

«Аршан» курортдо, Мондодо фельдшерээр, удаань Хойто Голой больницые даагшаар хүдэлөө.

Нэгэтэ һүни үүдыень хэншьеб дан мэгдүүгээр наяргаба. Ямаршье сагта хэрэгэй гарахадань хүнүүд тэрээндэ ерэжэл байдаг. Теэд, иимэ мэгдүүгээр...

— Жаб Базарович, абарыт даа, бушуулыт!

— Хэн бэ? Юун болооб?— гэжэ үүдэнэйнгээ шэбхэ тайлажа байхадаа асуугаад, Машын нүхэрэй орожо ерэхые хараһаар, юунэй болоһые дары ойлгобо.

«Хойтонь... Тиимэ даа, хойтонь лэ гарангүй байшоо ёһотой. Тиигээд лэ хин хөөрэжэ унаа. Яараха, үрдихэ хэрэгтэй. Тэрэгүй һаа, залуу эхэ...» — тэрэнэй бодол сахилгаан шэнгеэр хүдэлжэ, оромгүй түргэн хубсалжархёод байба. Стол дээрэ таблатай сүүмхэеэ абаад, гүйдэлөөрөө гараба.

Тон лэ саг соонь үрдижэ ерэбэ. Тиигэжэ залуу эхын амин абарагдаа һэн.

Маша М. мэдээ орожо, абарагдаһанаа ойлгоходоо, нюдэн дээгүүрээ уһа гүйлгэн:

— Һайнта даа, Жаб Базарович, ами наһым абарбат. Гэнэ боложо, ондоо тээшээ ябашоо һаатнай яаха байгаа гээшэбиб,— гэжэ үгэлөө бэлэй.

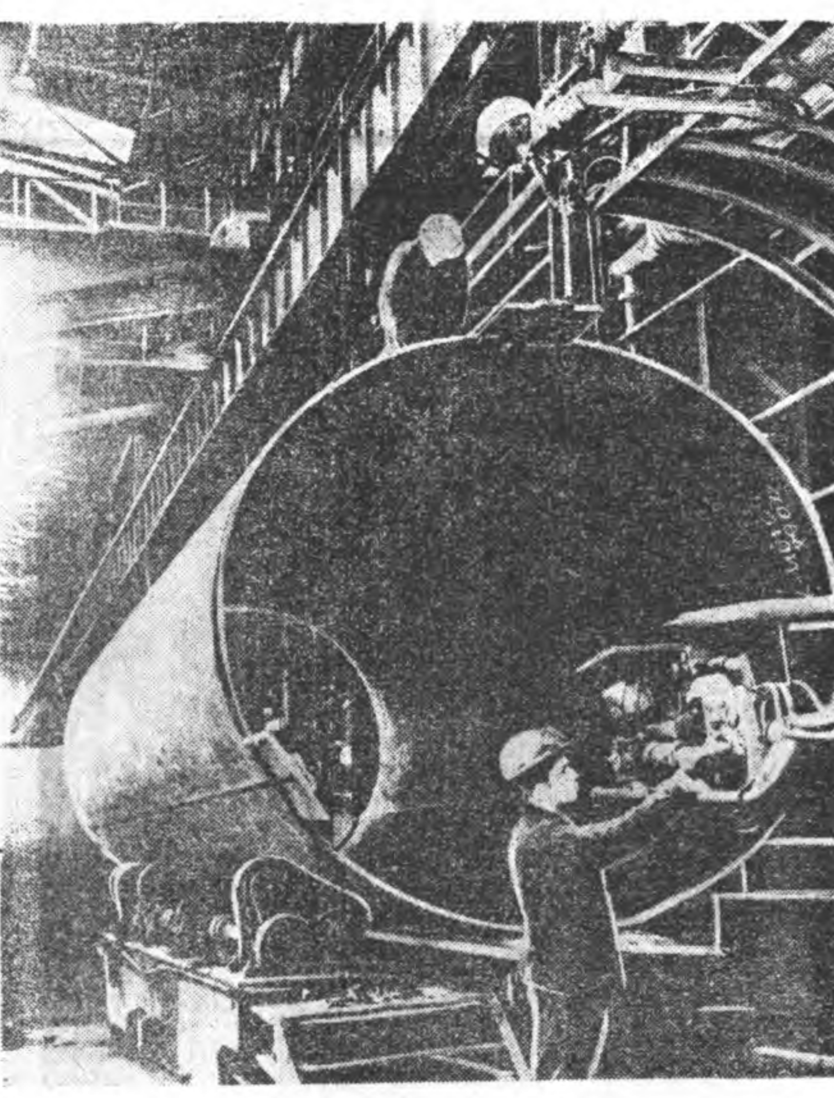
Хүн зоной иимэ ехэ баяр баясхаланда хүртэхэһөө үлүү жаргал, хай даа, үгыл хаш.

Иимэрхүү ушар тэрэнэй ажабайдалда нилээд олон дайралдаһан байха.

Жаб Базарович Аюшеев фельдшерээр гушаад гаран жэлэй туршада таһалгаряагүй хүдэлжэ байнхай. Энэ үе соо одоол баян дүй дүршэлтэй болоо. Өөһэдөө табан үхибүүтэй юм. Лиза басаганиинь эсэгынгээ харгыгаар ошоо. Мүнөө Хойто Голой больницада фельдшерээр хүдэлнэ.

М. ШИХАНОВ.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

Польшын Католицадахи «Феррум» гэжэ металлургическа завод ехэ соргонуудые бүтээн гаргадаг юм. Энэ продукцинь дэлхэйн олохон гүрэнүүдтэ эльгээгдэдэг. Илангаяа «Дружба» нефтепроводые барилгада эдэ соргонууд үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Польшын металлургнуудай гаргаһан соргонууд Советскэ Союзда олоор асарагдана. Зураг дээрэ: предприятиин нэгэ цех соо.

ТАСС-ай фотохронико.

ГЕРМАНИИН ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА. Энэ жэлэй ургаса хуряалгада хүдөө ажахын шэнэ техникэ—Германида бүтээгдэһэн «Е-512» түхэлэй комбайнууд олоор хэрэглэгдэнэ. Энэ комбайн тон һайнаар таряа хуряадаг юм. Зураг дээрэ: Стасфурт районой кооперативна нэгэдэлэй комплексно бригада социалис мүрысөөндэ илажа гараа. Илаһан комбайнернуудай дунда гурбан эхэнэр бии.

ТАСС-ай фото.

ЛУГОВОДОЙ АНХА

Наран шарана. Хэдэн үдэр бороо хурагүй байһанда Дугаржаб Цыбенович Ранжуров хүхюутэй янзатай, Сухын гол тээшэ хараашална.

Дугаржаб Цыбенович өөрынгөө наһан соо хэды ехэ ажал хээб даа. Мүнөө тэрэ жара наһатай болохонь. Теэд наһаараа хүдэлһэн сабшалан тээшээ эмээхэйгээр харана.

Яахадаа тиигэхэгүй һэм. Дугаржаб Цыбенович ажал хэхэлээ залуушуулһаа дутаха аал! Жэл бүри үбһэ ногооной баян ургаса хуряажа, нютагайнгаа зондо магтаалтай ябадаг. Мүнөө пенсидэ гарабашье, ажалгүй һуудаггүй.

Үнгэрөөшэ хабар һэн. Нэгэтэ үбгэн луговод колхозойнгоо правленидэ ошожо ябаһанаа һанана. Тиигээд замда ябахадаа, хүршэтээ уулзаа бэлэй.

— Дугаржаб хайшаа яараабта. Ямар эртэ хаана зорихотнайб — гээд тэрэнь һураба.

— Хаана гэжэ даа, ажалаараал ябанаб. Правленидэ хүрэжэ, сабшалангаа заалгажа абахамни. Үбгэн хүндэ луговодоорооо ажаллахаһаа бэшэ ямар һанал байхаб,—гэжэ Дугаржаб Цыбенович нүхэртөө харюусаба.

— Зүб лэ хэлэнэт,
хэлые түрүүлэгшэ
байха!

Зоной түлөө һайн
хэзээдэшье мартагда
хозойнь хүтэлбэрилэг
говодой хүсэл зориг
байдаг. Ранжуровай
колхозой түрүүлэгшэ
Николаевич Соковико
говодтой хөөрэлдэжэ
хангаа.

Теэд хабарай дула
орожо, Дугаржаб Цы
ногойнгоо 152 гектар
үтэгжүүлжэ захалаа.
уһалаа. Тэрэнэй х
минил хооһон һалаа
Мүнөө сабшалан
һүри харагдана. Лаб
барахаар бэшэл. Нүх
вай хүтэлдэг звено 30
үбһэ һурилхэ аал, т
гэжэ байна. Дунда
тарһаа 25 центнер
доно.

...Сухын эрье дээ
луговод Дугаржаб Цы
хална. Бухы сабшала
жа дүүргүүтэй байха
шарай бүришье сал

П. М

Хяагтын аймаг.

ДУРАСХААЛТА ТЭРЭ ҮДЭРНҮҮД...

...най хулеэгдэжэ уттуул... ...нолиин 2-ой сэлмэг үглөө ...ы. һүни аадар ороһон аад, ...ой сэбэр гээшэ айхабтар, үг... ...ий хурса наранай арюун ту... ...Кремлиин барилгануудай ал... ...жэхарнууд улам хурсаар ...ан толорно. Шадамар ажалша ...ар таригдаһан элдэб ургаса ...а сэсэгээ дэлгэжэ, .сэлмэг ...н шэг шарайтаараа оронгой... ...л зүрхэн болохо Кремлиин ...ин газарые шэмэтлэн гоёоно.

...о гайхамшаг үглөөгүүр ...лһээ холо бэшэ оршодог ...сия» гэжэ суута ехэ гостини... ...гараһан зон гол шэнгеэр ...айн зурыжа. Тройцка үүдээр ...он Кремльдэ ороно. Наһа... ...зон, олон ордентон, эр... ...багша гэһэн значогтон олон ...дана. Эдэ Москвагай хүндэ... ...айлшад, бүхы уужам орон ...ео бухэсоюзна багшанарай ...дэ ерэһэн делегадууд шуу. ...н бухэнэй түлөөлэгшэд яба... ...Олон ондоо хэлээр хөөрэлдэнэ. ...атай, утаһан хүбөөтэй сам... ...й Украинын делегадууд ун... ...а. Эрэшүүлэнь оройбшо үмдэн... ...эхэнэрнүүдынь һудалтай хуб... ...ай. Эдэнэр узбек аралай баг... ...ар. Саашаа хадынхид, Бал... ...далай шадарайхид, дурна ...н захынхид, Байгал далайн ...хид ороно.

...0 час болоходо Кремлиин съез... ...ордоной таарамжатай һуури... ...дые багшанар эзэлээдхибэ. ...эй дунда мэдээжэ эрдэмтэд, ...сэлай номой авторнууд, ...зохёолшод, композиторнууд, ...онавтнууд, эмхи зургаануу... ...түлөөлэгшэд бии һэн. Пар... ..., засаг түрын ударидагша... ...һубарилдан орожо ерэхэдэ, ...а хүл дээрээ бодожо альга ...ан угтаабди. ...ССР-эй гэгээрэлэй министр

М. А. Прокофьев съезд нээжэ, эмхидхэлэй тала дүүрэбэ. Хүршэ социалис оронуудай багшанарай түлөөлэгшэд сонюсхогдожо, нэрьемэ альга ташалгаан доро тэдэ президиумэй хүндэтэй һуури эзэлбэ. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорныдо үгэ үгтэбэ. Тэрэ бултанай анхаралай үмэнэ КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй амаршалга тодо һонороор уншажа барюулба.

Саашаа гэгээрэлэй министр М. А. Прокофьев 3 часайнгаа дэлгэрэнгы элидхэл хэжэ эхилбэ. Иигээд лэ багшанарай ехэ хуралай ажал эхилээ һэн.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэгшэд бүхэн гүнзэгы удхатайгаар, ямар нэгэн шэнэ юумэ дурадхажа, түрүү багшанарай онсо мэргэжэлые һайшаан элишэлнэд. Ганса багшанар, министрнүүд, эрдэмтэд һуралсал хүмүүжүүлгэ тухай үгэ хэлээ бэшэ. Элдэб мэргэжэлтэд, ударидагшад халуунаар хабаадаа бшуу. Һургуулиин хэрэг бүтэдэ ниитын хамтын хэрэг гэжэ элитэ тодоронхой ха юм. Тиигэнтгүй лахаб даа. Энэ съездын дүрбэн мянгаан делегадуул соо 26 колхоз, совхоэуудай түрүүлэгшэнэр, ажаүйлэдбэриин ударидагшад бии. Тэдэнэй нэгэн Киевскэ областиин Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Сиромахи гэгшын үгэ һонирхолтой байгаа. Һургуулидаа туһалдаг, ехэ анхарал табидаг, үхибүүдээ захадан хүмүүжүүлэлсэдэг, багшанарайнтаа ажалда туһалдаг түрүүлэгшэ гээшэ. Тэрэнэй үгэ шагнажа һуухадаа өөрынгөө республикын, мүн тиимэрхүү ударидагшадые—Семеновые, Тугутовые, Бальжиновые эли һанажа һуутаа бэлэйб.

Уран зохёолшодой зүгһөө Сергей Михалков, композиторнуудай түлөөлэгшэ Тихон Хренников, СССР-эй культурын министр Е. А. Фурцева гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, уран гоёын хүмүүжүүлгэ тухай, уран зохёолой, дуу хүгжэмэй хүмүүжүүлхы аша туһа тухай тон һонирхолтойгоор элишэлэн тоггоо. Эдэнэй һонирхолтой үгэ шагнажа һуухадаа, манай буряадай һургуулинуудта дуу хүгжэмэй, физкультурын багшанарай дутамаг байдагые шаналхаар байгаа. Тиихэдэ түрэлхи уран зохёолоор классһаа газаа уншаха согсолбори ном мүнөө хүрэтэр гаргаагүй байһамнай гэмшэлтэй.

Космонавт Андриан Николаев өөрынгөө түрүүшын багшанарай нэрэ обогые, тэдэнэй аша туһые дурдан, баярые хүргэхыень шагнахада тоншье омогорхохоор бэлэй. Иимэл хүбүүд багшын аша туһаар урган гарана ха юм. Социалис оронуудһаа ерэһэн хүндэтэ айлшадаймнай түлөөлэгшэд амаршалгын үгэнүүдые үнэн зүрхэнһөө хэлэхэдээ, зүблэлтэ һургуулиин багшанарай дүй дүршэл һайшаан, халан абадагаа, хүүгэдые олон яһатанай аха дүүгэй холбоотойгоор, марксизм-ленинизмын үзэл суртал нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлдэгээ тодорхойлон хөөрэбэ.

Съезд дээрэ Ленин багшын түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэл хэхэ тухай дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн болоо. Энэ түүхэтэ ойдо һургуули бүхэн һайнаар бэлдэжэ, һурагшадаа Ленин багшын ажабайдалай жэшээ дээрэ һургаха, танилсуулха гээшэ тон шухала.

Энэ асуудалаар Ульяновск городой Ленинэй нэрэмжэтэ, Ленинэй ордентэ һургуулиин директор нүхэр Ермина дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, багшын жэшээ дээрэ ябуулдаг заншалта ажал тухайгаа, Ленинтэй холбоотой түүхэтэ юумэнүүд тухайгаа хэлэжэ, бултые һонирхуулаа. Энэ һургуулида Ленин багша, тэрэнэй аха дүүнэр Александр ба Дмитрий һураһан байна. Сутлаанай забһарта, забһарлалгын үедэ энэ директорые тойрон хөөрэлдээт байгаабди.

Бүхэсоюзна съезд дээрэ хүүгэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ түрэлхидэй үүргэ, харюусалга улам үргэдөө, олониитын хабаадалга урданайхиһаа шухалашалагдаа.

Багшанарай хүндэтэй ажалые үндэр дээрэ сэгнэжэ, багшанарта Ленин шэнгеэр ходо анхаран, багшын ажалые үндэрөөр сэгнэдэгые ходоо мэдэрэн ябаабди. Багшын ажал хүндэтэй, энээн тухай үнэн зүрхэнэй гүнзэгы удхатай үгэнүүдые дуулажа, омогорхохоорше харюусалгатай байһанаа мэдэрээбди. Тиихэтэй хамта багшын даадаг харюусалга, багша бүхэнэй урда табигдаһан мүнөөдэрэй эрилтэ тухай онсо шангаар табигдаа. Съездын эхиндэ ажалаараа шалгарһан 70 эрхим багшанарта Социалис Ажалай Герой гэһэн нэрэ зэргэ олгоһон СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ гаража, бултанай зүрхэ сэдьхэл баяраар халяатаа. Тэрэ дары амаршалалдаан, таалалдаан болошобо. Ехэ оронойнмай нютаг бүхэнһөө съездын эдресаар амаршалалгын телеграммануул оробо.

Июлиин 3-най 5 часта Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн 70 багшанарые Свердловско зал соо урижа, гайхамшаг оршон байдалда Геройн хүндэлэлэй тусхай грамота, Ленинэй орден ба алтан медальнуудые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный барюулаа. Һүүлдэнь бултадаа дүрсэеэ абхуулаабди. Бултадаа алтан медаль, Ленинэй орден зүүнхэй залһаа гарахадамнай, наранай туяа ургтан толоруулжа, Кремлиин ганжарнуудтай алтан шара туяа үнгэ нэгэдхэн, яларуулжа байгаа бэлэй.

Цокто НОМТОЕВ, багша, Социалис Ажалай Герой.

НЮТАГ ОРОНОО ШЭНЖЭЛГЫЕ ХЭШЭЭЛДЭ ХЭРЭГЛЭХЭ

Үнинһөө хойшо методистнар, удаан хүдэлһэн багшанар нютаг ороноо шэнжэлгэдэ ехэхэн һанаа табижа, залуу үетэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ үхибүүдэй нютаг ороноо шэнжэлгэ ехэхэн үүргэ дүүргэнэ гэжэ тоолодог байгаа.

Совет һургуулинуудай һурагшадай нютаг ороноо шэнжэлгэ тухай Н. К. Крупская иигэжэ хэлэһэн юм: «Энэ нютаг ороноо шэнжэлгын хүдэлмэри багшанар ба үхибүүдтэ тон ехэ туһа хүргэхэ байна».

Оршон тойроной байдалые ажаглан хаража һуралга, ажабайдалтай нягта холбоотойгоор үхибүүдые хүмүүжүүлгэ хадаа коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ нилээд ехэ туһатай. Бүгэдэ ниитэдэ үгтэһэн программаар бүхы һургуулинууд ябаашье һаа, хаана ямар газарта ажаһуунаб тэрэнһээ боложо, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри газаа дүрсөөрөө ондоо байха ёһотой.

Жэшээнь, хүдөөгэй һургуулинууд хүдөө ажахытай барисаатайгаар һуралсалаа ябуулха болоно. Мүн В. И. Ленин «һургуулинуудай һуралсал хадаа өөһэдынгөө нютагай, областиин, республикын үдэр бүриин ажабайдал, зорилготой нягта холбоотой байха ёһотой» гэжэ хэлэһэн байдаг.

Нютаг ороноо шэнжэлгын материал үхибүүдые ехээр һонирхуулдаг. Юундэб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, һуралсал ажабайдалтай нягта холбоотойгоор бэелүүлэгдэнэ, хоёрдохёор, үхибүүд өөрынгөө түрэлхи хэлэндэ дуратай болоно, гурбадахяар, үхибүүдэй хэлэн хүгжэнэ.

Нютаг ороноо шэнжэлгын материалнуудые, мүн түрэлхи хэлэ ба литературын хэшээлнүүдтэ хэрэглэжэ болохо байна.

Манай Доодо-Ивалгын найман жэлэй һургуулида түрэлхи хэлэ, литература заалгые абажа харая. Жэшээнь, 6-дахи класста тоогой нэрэ үзэжэ байхадаа, түрүү һаалишадай һү һаалиин дүнгүүдые хэрэглэжэ, «Фермэ дээрэ» гэһэн найруулга бэшэдэг, нютагайнгаа түрүү хүнүүд тухай һурагшадаар өөһэдөөрнь хөөрүүлдэгбди.

1965 ондо Эсэгэ ороноо хамгаалхадаа наһа бараһан сэрэгшэдтэ зорюулагдаһан хүшөө баригдаһан юм. Манай нютагһаа 50-аад сэрэгшэд ерээгүй. «Хүшөөгэй дэргэдэ» гэһэн темэдэ, тэрэ баатарнуудай мүнөө хүдэлдэг үетэн тухай үхибүүд найруулга бэшэжэ, өөһэдтөө мүн лэ туһа абаһан байха.

Юумэнэй нэрын бии бололго үзэхэдөө, «Манай нютагай түрүү хонишон» гэһэн темэдэ найруулга бэшэгдээ һэн. Мүн мүнөө үеын Доодо-Ивалга ба урданай хаанта засагай үеын Доодо-Ивалга гэжэ темэдэ зорюулжа, үхибүүд урданай Доодо-Ивалгын буряадай заншал, ажабайдал үбгэд хүгшэдһөө һуража, бэшэжэ абаһан байна.

«Сагаалган», «Обоо тахилга», «Зуһалан», «Үбэлжөөн», «Эдеэ хоол», «Хубсаһа хунар», «Гоёлто», «Ажал тухай», «Үгытэйшүүл», «Баяшуул» г. м. материалнуудые үхибүүд суглуулаа. Энэ суглуулһан материалнай «Минии Совет Эхэ орон» гэһэн темэдэ найруулга бэшэхэдэнь ехэ туһа хүргөө юм, хүргэдэгшье. Гадна үхибүүд «Мүнөө үеын Доодо-Ивалга», «Үнгэрһэн хаанта засагай үеын Доодо-Ивалга» гэһэн темэдэ стенд зурагтайгаар хэһэн байна. Урданай ба мүнөө үеын байдал зэргэсүүлэн хаража үзэхэдөө, үхибүүд өөһэдөө эдэбхи гаргадаг байна. Урдань арад зоной ажабайдал ехэ муу байгаа, мүнөө манай совет арад золтой жаргалтай болоо гэжэ тэдэ үнэн зүрхэнһөө бэшэдэг.

Нэгэ түрэл гэшүүдые үзэхэдөө, үхибүүд республикынгаа баялигуудые тоолодог. Тэдэнэр өөһэдөө Байгалай эрьеэр, Галуута-Нуураар, Түнхэнөөр, Баргажанаар, Шушенскаар, Хяагтаар аяншалһан юм. Жэшээнь, Улаан-Үдэ город тухайгаа найруулга бэшэхынгээ урда тээ һурагшад түрэл городойнгоо завод, фабрика, музейнүүдээр орожо хараһан байна. «В. И. Ленинэй ябаһан газараар» гэһэн найруулгада бэлдэхэдээ, В. И. Ленинэй намтартай үхибүүд танилсаа, В. И. Ленинэй ябаһан газараар гэһэн зурагтай стенд түхеэрһэн байна. «Минии ажаһуудаг Эхэ орон» гэһэн найруулгада бэлдэхэдээ, Эхэ оронойгоо баялигуудтай танилсаа.

Эдэ бүгэдэ хүдэлмэри үхибүүдэй хүмүүжэлдэ тусгаар һайн нүлөө үзүүлнэ бшуу. Жэшээ болгон нэгэ 7-дохи классай һурагшын найруулга абажа харая:

«Манай Эхэ орон модоор, уһаар, заводуудаар баян. Тэрэ хадаа Балтиин далайһаа Номгон далай хүрэтэр үргэлжэлдэг. Хойто зүгтөө манай орон Мульһэтэ далайн уһаар хаялагдадаг. Урда зүгтэмнай үндэр Памирай ба Кавказай хаданууд.

Хойто зүгтэмнай һалхин шуурганай боложо байхада, урда зүгтэмнай алим жэмэс ургажа байдаг. Зүүн зүгтэ наранай гаража байхада, баруун хойто зүгтэмнай харанхы һүни байдаг.

Урдань манай орондо хаанта засагай үедэ ажалшан арад ехэ муу байдалтай байһан юм. Эрдэмгүй, харанхы мунхаг байдалтай байхаһаа гадна, арад зон эрхэгүй, баяшуулай богоол болоод байһан байна. Гансал баяшуул үгытэй арадые зараад, миин, ажалгүй, сэнгэжэ байдаг байгаа.

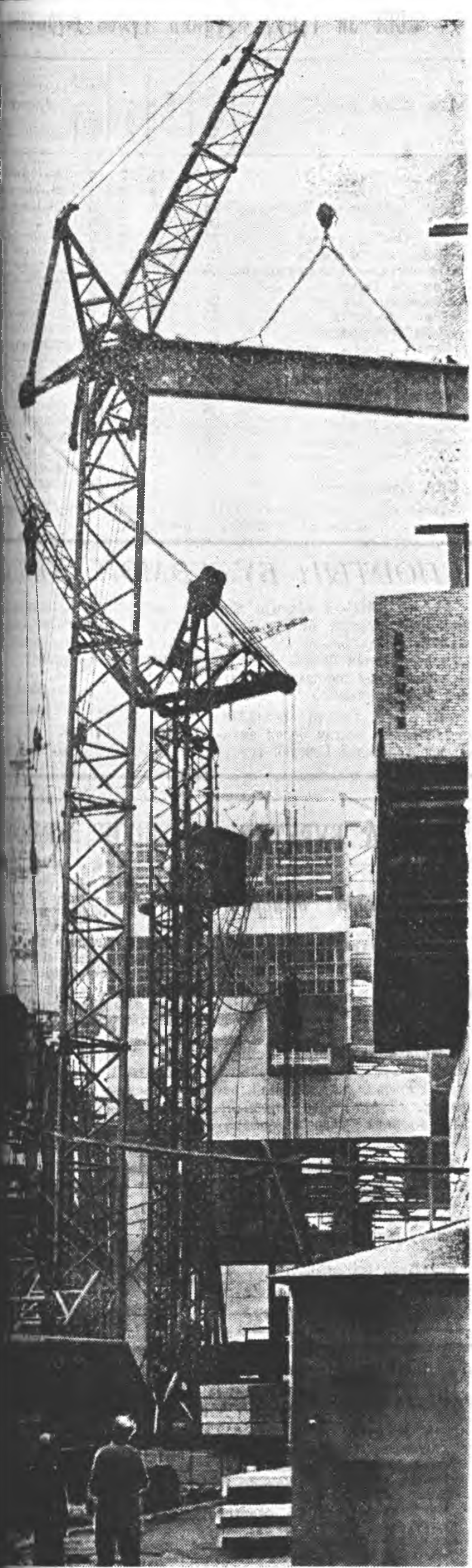
Баяшуулай дарлалта доро байһан арад мянга юһэн зуун арбан долоон ондо, октябриин хорин долоондо, Ленинэй ударидалга доро бүхы хүсэеэ нэгэдхэжэ, хаанта засагые унагааһан байна. Тэрээнһээ хойшо табин жэл болоо.

Үзэг бэшэг мэдэхэгүй байһан буряад араднай эрдэмтэй. Һургуулитай болонхой. Багша Ленинэй хүтэлбэреэр арад зомнай нэгэн адли эрхэтэй, электрын гэлай хүсөөр бүхы ажабайдалаа байгуулна...» —гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Иимэ үнэн зүрхэнһөө үхибүүдэй бэшэһэн мүрнүүдые уншахада баярлахаар байдаг. Тиин түрэлхи хэлэ заалгада нютаг ороноо шэнжэлгын материалнуудые зүбөөр хэрэглэһэнэй аша үрэ харагдана бшуу.

Манай һургуули мүнөө шэнэ жэлэй һуралсалда тус хүдэлмэреэ бүри һайжаруулха түсэбтэй юм.

Ц. БАЛЬЖИНИМАЕВА, багша.

Челябинска металлургическа заводой кислородно-конверторнэ барилгануудые бодхоогшод В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе эрхимээр угтахын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлээ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: конверторнэ көрпусой барилгын нэгэ участок.

ТАСС-ай фотохронико.

ЗОЛ ЖАРГАЛАЙ ДИПЛОМ

Энэ хүн хоёр жэл соо заахашье ондоо болоогүй хэбэртэй. 1966 ондо уулзажа хөөрэлдэһэнөө һананаб. Мүнөө харахадам, 57 наһатай гэхээр бэшэ, сарюун. Тиихэдэ уулзаашамнай тэрээндэ зол хубитай, юрэ бусын үдэр байгаа...

Хэчжүгай багшанарай институт тэрэ үдэр 260 багшада үнэмшэлгэ барюулһан юм. Президиумэй столой урда хүбүүд, басагадай ошоходонь, шэнэхэн дипломуудые баярай оршон байдалда барюулаа һэн. Хүн бүхэниие альга ташалгаар угтаа... Гүрэнэй комиссиин түрүүлэгшэ үшөө нэгэ нэрэ дурдаба. Тиихэдэнь, альга ташалган айхабтар шангаар нэрьежэ, хэдэн минута соо үргэлжэлбэ. Бага зэргэ аягүйрхэһэн янзатай, сэдьхэлээ хүдэлгэһэн наһажаал хүн президиумэй столой хажууда ерээд зогсобо.

Түрүүлэгшэ дахин гараа үргэжэ, дуугаа хуряахые уряалан, үшөө нэгэ хүнэй нэрэ дуудана. Столой хажууда залуу хүбүүн бушуухан ерэжэ, дипломоо абаад, наһажаал хүниие урин налагайгаар тэбэрибэ. Түрүүлэгшын нигэжэ хэлэхэнь дуулдана:

— Эсэгэ хүбүүн хоёрто нэгэ үдэр диплом барюулха ушар намда түрүүшынхеэ тудаба. Тиин энэ онсо ушартай дашарамдуулан, бүгэдын нэрэһээ хоюулайень амаршалхыемни зүбшөөгыт.

Хожомынь Кан Бон Ип гэгшындэ айлшан болоо һэм. Бишыхан гэрэй хэрэлсы дээрэ һуугаад, ажабайдалайнгаа намтарһаа хурянгыгаар хөөрэхыень шагнаа һэм.

Түрүүшын ехэ гашуудалынь юун байгааб гэхэдэ, бишыхан Бон Ипые һургуулиһаа намнаһан юм. Шалтагаан? Һуралсалай түлөө түлэхэ мүнгэн түрэлхидтэнь байгаагүй. Эсэгынгээ уйдхартайгаар, зэмэтэйшье шэнгеэр харaһыень Кан мүнөөшье мартадаггүй. Теэд яахабши даа: үхибүүдтэ эхин һургуулишье дүүргүүлхэ мүнгэ зөөри японтоной эзэрхэжэ байха үеын Корейдэхи үсөөн айлда байгаа һэн бэзэ. Колонизаторнууд Корейн газар дээрэ түрмэ, казарманууды баридаг байһан. Теэд Корейн һургуулиин наһанай үхибүүдэй 38 процентнь һураха аргагүй байгаа.

1945 ондо Корейдэ сүлөөтэ байдал тогтоод, Кан Бон Ип хамсыгаа шамажа, хормойгоо шуужа оробо. Суглаа хураал, митингнүүд, нойргүй һунинүүд али олые тоолохобши даа. Үсхэлтэ нүхэдтэеэ хамта холын хүдөө нютагуудта һургуулинуудые эмхидхэдэг, тэдээндэ хэрэгтэй гэр байрануудые али аргаар абажа үгэдэг, ном судар олодог байгаа.

Табан жэлшье түргэн үнгэршэбэ. Корейн хахад арал дээрэ США-гай империалистнууд дай үүдхээ һэн. Кан бүхы арадтаяа хамта фронтын хүшэр үдэр, һарануудые үнгэргэхэ баатай болобо. Шархаталга... Дахин фронт. Удаа тээнь одоошье дайнай дүүрэлгэ. Кан Бон Ип багша болоод, унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй ажаллажа эхилбэ. Хэдэн мянган хүбүүд, басагад һургуулиин хэрэгэй түлөө оролдодог энэ хүндэ баясхалан хүргэхэ ёһотой. Теэд өөр тухайгаа, өөрынгөө һуралсал тухай бодохо сүлөөгүй байдаг һэн.

«Намдуу, сүлөөтэй болоходоо...» гээд һуралсалаа ходо хойшолуулдагшье һаа, залуушуулһаа гээгдэхэмни аа гү гэжэ айдаг байгаа.

Он жэлнүүдшье үнгэржэ байба. Хүбүүниинь томо боложо, һургуули дүүргээд, сэрэгэй албанда мордобо. Албанһаа бусажа ерэхэдээ, багша болохо һанаатай һэм гэжэ абадаа хэлээ. Кан Бон Ип заочно факультедэй түүхын отделени, хүбүүниинь Кан Ин Гын корей хэлэнэй отделени дүүргэбэ.

Кантай дахинаа ойр зуура золгоо һэм. Ямаршьеб зүблөөндэ ошохоёо яаража ябаба.

— Хэр байнабши?—гэжэ һурана гут? — байдалдаа гомдохоор бэшэ. Үрэ жэмэс ургуулдаг Сонхвасска райондо хүдөө ажахын техникумэй директорээр хүдэлнэб. Хүбүүмни һургуулида багшална, корей хэлэ заадаг. Урда мэтэшэлэн һайн һуунабди. Э, мартан алдабаб. Бэримнай институт дүүргээд, манай техникумэй гадаадын хэлэнэй багшаар хүдэлнэ. Тиихэдээ бүхы гэр бүлөөрөө багшанар болонхойбди, хүгшэнһөө бэшэмнай,—гээд энеэнэ.— Теэд бидэнэй хойноһоо хараха, эдеэлүүлхэ уулгаха хүдэлмэри хүгшэндэл тудадаг даа.

Тэрэ диплом минии ажабайдалдахи зол жаргалай диплом болоо, — гэбэ.

В. ПОРФЕЕВ, АПН-эй корр.

Пхеньян. (телефоноор).

ЛЕНИНГРАД. М. И. Калининай нэрэмжэтэ Ленинградай политехническэ институдай дэргэдэ зургаан жэлэй саада тээ бэлэдхэлэй факультет нээгдэһэн байгаа. Тэндэ хари гүрэнүүдэй залуушуул институдта орохоёо бэлдэдэг юм. Мүнөө энэ факультедтэ дэлхэйн 35 гүрэнһөө 300 студент һурана. Тэдэнэр жэлэй турша соо ород хэлэ, СССР-эй түүхэ шудалдаг байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Афганистанһаа ерэһэн студент Фазль Хади Вардак ород хэлэнэй хэшээлдэ. ТАСС-ай фотохронико.

СУСАРДАГГҮЙ ЭМШЭН

Зинаида Самбуевна Манхановае Ахын аймаг соо мэдэхэгүй хүн үсөөн байгаа ёһотой. Тэрэ Бүрэн голой медицинскэ пунктые даагшаар удааханай хүдэлжэ байнхай. Баян дүй дүршэлтэй, урин налагай хандасатай энэ эхэнэр нютаг зонойнгоо элүүр энхын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэл хэжэ байдаг юм.

Миин һуужа шададаггүй эмшэн гэжэ алдаршанхай. Энэньшье гайхалгүй. Нүхэр Манханова холын отара, гүүртэ дээгүүр ходо ходо ябажа, һэргылэмжын хүдэлмэри хэдэг, ариг сэбэр сахюулдаг, саг доронь хэрэгтэй туһаламжа үзүүлжэ байдаг юм.

Үбһэ хуряалгын халуун хаһада тэрэ үргэлжэ үбһэшэдтэ ошожо, совет медицинын һүүлэй үеын туйлалтанууд тухай нэгэнтэ бэшэ хөөрэлдөө үнгэргэһэн, зохисотой захяа заабари үгэһэн.

Шударгы һайн ажалайнгаа түлөө Зинаида Самбуевна БПСС-эй Ахын райкомой Хүндэлэлэй грамотаар олонто шагнагдаа.

П. ЖУЖАЕВ.

„БУРЯАД ҮНЭНДЭ“ БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

«МАРТАГДАҺАН ТОСХОН ГҮ?»

гэһэн гаршагтай бэшэг байгша оной июлиин 18-най газетэдэ толилогдоһон юм. Бэшэг доторoo Ториин совхозой ажалшад (Зэдэ) иигэжэ бэшэһэн юм: «Манай нютагай нэрэ Подхулдачи юм... Эндэ кино, концерт, наада табихада, лекци хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ яһала таарамжатай. Теэд тиимэ юумэн хэгдэнэгүй. Библиотекэ бии болгохо тухай отделениин хүтэлбэрилэгшэдтэ ажалшадай хандахада, «библиотекэтэй болоо һаа номуудымнай хахалхат» гэһэншүүгээр харюу үгэһэн юм.

Эндэ һарадаа хоёр дахин кино гаргажа байха ёһотой. Теэд энэнь гансал нэрэ. Нёдондо бүхэли жэл соогоо миил хоёр удаа кино харуулагдаа. Мүнөө жэлдэ—нэгэ дахин. Бидэнэй ажаһуудалай эрилтэдэ иимэ ханамжагүй байдаг тушаа аймагай «Зэдын үнэн» газетэдэ хандаһан байнабди. Соёл культурын хүдэлмэри тушаа совхозой партком баһал һанаагаа табиха ёһотой».

КПСС-эй Зэдын райкомой секретарь нүхэр Манзаров газетэдэ толилогдоһон баримтанууд булта зүб гэһэн харюу үгөө.

Мүнөө Ториин совхозой партийна комитет тэндэхи улаан булангые даагшаар коммунист П. У. Цыреновые томилоо. Алцагай найман жэлэй һургуулиин багшанар нютагай ажалшадай дунда лекци, элидхэлнүүдые хэжэ байха тусхай график баталагдаа. Мүн энэ улаан буланда газетэ захюулагдаа, ажалшадай сүлөөтэй сагтаа наадахаар шатар даам худалдагдажа абтаа. Һаяын үдэрнүүдтэ нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдэхэ. Тус библиотекын хүдэлмэрилэгшэд уншагшадтаа хирэ хирэ болоод ерэжэ, номуудыень һэлгэжэ байха.

Тэрэшэлэн ажалшадта саг соогоо кино харуулагдаха юм. Иимэ зорилгоор нүүдэл киногой график табигдаба.

Улаан-Үдын оёдолой фабрика БурАССР-эй нютагай промышленностиин түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Энэ жэлэй үнгэрэгшэ 7 һарынгаа даабари үлүүлэн дүүргэө. Фабрикын 2-дохи цехэй оёдолшон, КПСС-эй гэшүүн Галина Васильевна Николаева коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэдэ хүртэнхэй, халаанайнгаа даабари 120—125 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Николаева ажалдаа.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ҺОНИРХОЛТОЙ КОНЦЕРТ

Херсоной областиин гүрэнэй филармониин «Залуу наһа бэлэглэнэоди» гэжэ ансамблиин артистнар Түнхэнэй аймагай Аршаан ба Хэрэн тосхонуудта һаяхан концерт наадаяа харуулжа, сугларагшадта хани халуунаар угтагдаба. Тэдэнэй концертын программада илангаяа залуушуулай дунда үргэнөөр тараһан мүнөөнэй шэнэ дуунууд, мүн ирагуу хүхюун аялгатай ород арадай дуунууд ороно.

Гадна акробатическа этюд, дуу хүгжэмтэ фельетонууд, пародинууд, сценкэнүүд, циркын артистнуудай номернууд оролсоно.

Үдэшын юһэн сагта Хэрэн тосхоной соёлой ордон соо хүн зон олоороо сугларһан байба. Уданшьегүй зал соо гэрэл унтаржа, хүхюун аялгата хүгжэм зэдэлһээр, хүшэгэ нээгдэнэ. Тус концертын бүлгэмэй конференсье Ян Французов харагшадые халуунаар амаршалһанай удаа артистнуудтайгаа танилсуулна. Тэдэнэр булта залуушуул юм. Хонгёо хоолойтой артист Юрий Репин бултанда дурлагдажа, хаа хаанагүй тараһан мүнөө үеын дуунуудые дуулажа, концертээ эхилнэ. Удаань циркын артист Валерий Антошин гайхалтай шадамараар хэдэн олон сахаригууд болон бүмбэгэнүүдые өөдэнь һэлгүүлэн шэдэжэ, харагшадые һонирхуулна.

Артистнар Валентина Федорова, Зоя Сурова, Важа Лосаберидзе, Лариса Лютова гэгшэд шогтой хүхюун ород арадай ба мүнөө үеын, зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмэ дуунуудые дуулабад. Илангаяа Важа Лосаберидзе, Валентина Федорова гэгшэдэй дуулахада, харагшад «бис» хашхаралдан зэргэ альга ташажа, дахин дахин дуулуулаа.

СССР-эй экс-чемпионууд, спортын мастернууд Валентина ба Юрий Калеищуктанай акробатическа этюд харуулхада, яһагүй юм гү гэжэ һанахаар байгаал. Циркын артист Нина Московская мүн лэ шуран солбоноор аргамжада аһалдан, агаарай гимнастика гүйсэдхэхэдэнь, зон үни удаан альга ташалгаар амаршалаа.

Концертын эгээн лэ һонирхолтой юумэн... гэхэдэ, циркын жонглёр Валентин Кирилюк хүхюун шог зугаата жанрай артист Эдвард Капилевич хоёрой номернууд болоно. Жонглёр В. Кирилюгай ганса мөөртэй, 3 метрһээ үндэр һуудалтай велосипед дээрэ гүйсэдхэһэн номернуудые хаража һуухада, өөрынгөө хоёр нюдэндэ этигэхээр бэшэ байгаа. Зал соо һуугшад амяа таташоод, нэгэшье хүдэлэнгүй һуужа байха юм. Хүлөөрөө таба, зургаан аягануудые дабхарлан тархи дээрэ шэдэжэ тогтоохадонь, нээрээшье гайхахаар.

Теэд артист Э. Капилевичэй политическэ темэдэ зорюулагдаһан шог зугаануудые шагнаһан зон эльгэнэйнгээ эгшэтэр энеэлдэжэ һуугаа. Радиоприёмнигой ба телевизорэй хэдэн олон ондо ондоо абяа дууряахадань гайхалтайл бэлигтэй хүн байна даа гэ... хаар һэн. Жэшээнь, Мо... парад харуулһан телевизо... тон аляар дууряахадань, ... лонныи хүршэгэнэхэ, са... ябаха, самолёдуудай хүү... абяанууд тэрэл зандаа ...

Тус концертын эхин... һүүл хүрэтэр гол үүргэ ... һэн конферансье Ян Ф... хүниие энеэлгэжэ шадаж... Харагшад тэрэниие ... амаршална. Мүн лэ В. ... А. Захаров, А. Меерзон, П. ... нов гэгшэдэй инструм... квартет энэ концертдэ ... дүүргэлсээ.

Концертын дүүрэхэдэ, ... дай зүгһөө Украиныг ар... баглаа сэсэгүүд барюулаг... тиин Түнхэнэй райкомой ... тарь Н. И. Крючков Херс... рэнэй филармониин арт... гарые шангаар адхан ама... хожомоо Түнхэн нютаг ... байхыень уряа.

В. ТУ...

УЛАРИЛ БА УРГАСА

Августын үнгэрһэн арбан хоногой туршада манай республикын газар дайдада наратай, дулаан уларил тогтоһон байна. Илангаяа энэ һарын арба гаранаар үдэрэй температура 28—30 градус хүрэтэр дулаараад, удаань 15—20 градус болотор доошолһон байгаа. Харин һүнидөө 2—4 градус хүрэтэр һэрюубтэр болобо. Тиихэдэ хойто болон баруун захын аймагуудаар 0—1 градус хүйтэнэй амин үзэгдөө.

Һарын арбан табанһаа эхилжэ хаа хаанагүй 23—26 градус хүрэтэр дулаараа. Үнгэрэгшэ арбан хоногой үдэр, һүниин дунда зэргын температура 14—17 градус болоо. Тиихэдэ баруун аймагуудаар 11—12 градус дулаараа. Энэнь нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо нэгэ градусаар дулаан байһан болоно. Һарын тэнгээр 1—2 үдэрэй туршада аадар бороо ороо. Илангаяа Байгал шадарай, баруун аймагуудай нютагуудаар 30—50 миллиметр хэмжээнэй шииг нойтон ороһон. Гэбэшье республикымнай бусад, ехэнхи хубида бороо багатай байба гэжэ тэмдэглэмээр. Жэшээлхэдэ, зүүн хойто болон урда аймагуудаар хуурай уларилтай байһан аад, августын хори гаранаар хаа хаанагүй аадарлаба. Энэ хугасаа соо агаарта шиигэй таралга 60—65, Байгал шадар 70—80 процент болоо. Һэбшээтэй байгаа.

Энэ хугасаа соо таряанай залаа хаа хаанагүй жэгдээр эдеэшэжэ байгаа.

Тиихэдэ кукурузын гарасала мүн лэ тааруу уларил тогтоо гээшэ. Юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ арбан хоногой туршада нёдондонойхиһоо үлэмжэ дулаан байба бшуу. Гэбэшье дээрэ хэлэгдэһэнэй ёһоор, республикын зүүн хойто болон урда аймагуудаар шииг нойтон хомор ороһон байна.

Дурсагдагша хугасаа соо хартаабха мүн лэ һайнаар ургаа.

Хээрын нуга, бэлшээреэр элдэб янзын ургамал ногооной үрэ эдеэшээ.

Колхоз, совхозуудай таряалан дээгүүр хуряалтын ажал эхилээ, тиихэдэ үбһэ хуряалга, силос даралга хаа хаанагүй үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа үргэлжэлөө. Огородой зарим эдеэн хуряагдажа эхилээ.

Энэ бүхы ажал хүдэлмэринүүд нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо һурагүй һайн уларилда хэгдэнэ.

Августын 26—28-да, үе-үе бороотой байжа, секундын 7—12 метр хүсэтэйгөөр һалхилхаар хүлеэгдэнэ. Һарын һүүлшын табан хоногой туршада үдэр, һүниин температура һэрюубтэр болохо байна.

Л. ГОНЧАРОВА,
инженер-агрометеоролог.

ФЕСТИВАЛЬДА ХАБААДАГШАДТАЙ УУЛЗАЛГА

Һаяхан Хяагтын аймагай ажалшад Софи хотодо боложо үнгэрһэн Бүхэдэлхэйн залуушуул, студентнэрэй IX фестивальда хабаадалсаад, нютагаа бусажа ябаһан Вьетнамай Демократическа Республикын, мүн Урда Вьетнамай залуушуултай уулзаба.

...Түмэр замай Наушка станциин перрон СССР-эй болон Вьетнамай Демократическа Республикын тугуудаар шэмэглэгдэнхэй. Вокзалайнь байшангай үбэр талада Бүхэдэлхэйн фестивалиин эмблемэ харагдана.

Уданшьегүй поезд пер... рэжэ ерэбэ. Тэрээнһээ ... вьетнам арадай хүбүүд ... олоороо буужа захалба. ... зариманиинь сүлөөлэлгын ... сэрэгэй ногоон хубсаһ... тахяа ерэгшэдэй үгэнүү... нэ.

Удаань энэ уулзалга... лагдаһан митингые В... Хяагтын райкомой с... В. Чимитов нээбэ.

— Софи хотодо үнгэр... фестиваль вьетнам арада... лит тэмсэлые бүримүһ... жэһэн уряа доро үнгэрө... нүхэр Чимитов тэмдэглэ...

Удаань Наушкын ду... гуулиин пионернүүд В... түлөөлэгшэдтэ баглаа сэ... барюулһан байна.

Э. БАДМ...

ХИЛЫН СААНАҺАА

РАДИО ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН

Интернационализм—политикын үндэһэ һуури болоно

СОФИ. (ТАСС). Оттоманска дарлалтада эсэргүүсэн болгар арадай хэһэн тэмсэлэй үедэ Хаджи Димитрэй ба Стефан Караджын отрядай гаргаһан габьяагай 100 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Болгариин Сливен город шадар августын 25-да митинг болоо. БТА агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, зуу мянган хүнэй хабаадаһан митинг дээрэ Болгариин Компартиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн С. Тодоров, НРБ-гэй арадай оборонын министр армиин генерал Д. Джуров байлсаа.

БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Т. Живков баярта хабаадалсаха аргагүй байһан дээрэһээ, үтыень уншахые намда даалгаа гээд, С. Тодоров сугларагшадта хандахадаа мэдээсээ.

Национализмын гаргагдадаггүй байһан ушар манай национальна революциин эгээн лэ онсо шэнжэнүүдэй нэгэн болоно гээд Т. Живковэй үгэ соо хэлэгдэнэ. Болгар арадые сүлөөлхын түлөө тэмсэхэдээ, Болгариин национальна революциин ажал ябуулагшад национальна хёмороое шууд сэхээр, эрид шангаар буруушаалаг байгаа.

Марксизм-ленинизмын үзэл сурталаар баяжуулагдаһан, шэнэ шатада үргэн гаргагдаһан интернационализм мүнөө Болгариин гадаадын политикын үндэһэ һуури болоно гээд БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь онсолон тэмдэглэһэн байна. Социализмын оронуудай хубинь болодог Болгари бусад социалис гүрэнүүдтэй аха дүүгэй нягта барисаагаар холбоотой. Энээниие, илангаяа Варшавска договорто өөрынгөө хабаадалгые аюултүй байдалаймнай, социалис орон байжа оршолгымнай найдабари, эрээдүймнай найдабари гэжэ Болгари тоолодог.

Болгариин Коммунис парти, Болгариин правительство Советскэ Союзтай холбоо, аха дүүгэй хани барисаа, харилсаа тогтоолгые гадаадымнай политикын гол шухала үндэһэ һуури болоно гэжэ нэгэтэ бэшэ мэдүүлдэг байгаа. Энэ хадаа манай генеральна хараа шугам, манай түүхэтэ зам болоно. Хэршье шанга ушарнуудай тохёолдобол, бидэнэр энэ замһаа хадуурхатүйбди.

Чехословакидахи үйлэ хэрэгүүд тухай тогтоходоо Т. Живков иигэжэ заагаа: Чехословакидахи ушарнуудай хүгжэлтэ союзна сэрэгүүдэй ороһоной һүүлээр бүхы юумые эли болгожо үгөө. Нюуса радиостанцинууд, нюусаар гаргагдадаг газетэнүүд ба хуудаһанууд, Совет орондо, коммунизмда эсэргүү харата муухай үгэнүүдые хананuудта бэшэлгэ, наринаар эмхидхэгдэһэн нюуса центрнүүдэй ябуулганууд—эдэ бүгэдэ ревизионистнууд болон революцида харша этэгээдүүдэй бодото эрмэлзэлгэ ба бодото һанаашалгануудые сэхээр харуулжа үгэнэ.

Социалис түйлалтануудыень усадхаха, социалис оронуудһаа өөрыгөө холодуулха ба зүрюутээр табиха ябадалда Чехословакиие эдэ хүсэнүүдэй үнэхөөрөөл хүргэхэ гэжэ байһаниинь мүнөө тон эли тодо болоо.

Чехословакиин Коммунис парти ба арад тэрээндэ тохёолдоһон аюулые зайсуулжа шадаха, аха дүү социалис оронуудай туһаламжатайгаар социализмын хэрэгые аршалан хамгаалха гэжэ эдэ бэрхэтэй үдэрнүүдтэ бидэнэр этигэжэ байнабди гээд Т. Живковэй үгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнхэй.

Бидэнэр, табан социалисороной партинууд ба правительствэнууд чехословак арадта, тэрэнэй Коммунис партида хүсэд дэмжэлгэ үзүүлхэбди, аха дүү Чехословакиин хүгжэлтын социалис замые хамгаалгадань тэдэндэ туһалхабди.

Чехословакидахи социализмын хуби заяанда түбэгтэй сагай тохёолдоод байхада югослав, румын, хитад хүтэлбэриин хэжэ байһан ябуулганууд. уршагта үүргэ тухай хэлэнгүй гаража болохогүй байна гээд Т. Живков тэмдэглэһэн байна.

Чехословакидахи үйлэ хэрэгүүд тухай Колумбиин коммунис партиин ЦК-гай гүйсэдкомой хэһэн мэдүүлгэ

БОГОТО. (ТАСС). Советскэ Союз өөрынгөө бүхы ябуулгануудые хэхэдээ бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалые хамгаалгын, империализм, тэрэнэй богоолнолго ба ээрхэг гуримда эсэргүү тэмсэлэй аша туһые хододоо хүтэлбэри болгодог гэжэ пролетарска интернационализмын гол ёһонуудта үнэн сэхэ байдаг бидэнэр, Колумбиин коммунистнууд, этигэнэбди гээд Чехословакидахи үйлэ хэрэгүүд тухай Колумбиин Коммунис партиин ЦК-гай гүйсэдкомой хэһэн мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Чехословакиин бүлэг партийна ба гүрэнэй ажал ябуулагшадай гүйлтаар ГДР-эй, Болгариин, Венгриин, Польшын болон Советскэ Союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй энэ орондо ороһые һануулхадаа, ЦК-гай гүйсэдком саашань иигэжэ үргэлжэлүүлнэ: «Энэ алхам хэхэ шухала болоо, юуб гэхэдэ, Чехословакидахи социалис байгуулалтын оршолгодо сэхэ аюул тохёолдоод байгаа бшуу».

ТПК-гай, КПЯ-гай хоорондо хэлсээн болобо

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). ЦТАК агентствын мэдээсэһэн ёһоор, Корейн Ажалай партиин ба Японой Коммунис партиин делегацинуудай хоорондо эндэ хэлсээн болоо.

Корейн Ажалай партиин талаһаа ТПК-гай ЦК-гай генеральна секретарь Ким Ир Сен, ТПК-гай бусад хүтэлбэрилэгшэд, Японой компартиин талаһаа КПЯ-гай ЦК-гай генеральна секретарь К. Миямото түрүүтэй делегаци хэлсээндэ хабаадаа.

Хоёр партиин али алинай һонирходог асуудалнууд хани халуун, нүхэрэй ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн хэлсээнэй үедэ зүбшэгдөө гээд ЦТАК агентство дамжуулһан байна.

Уласхоорондын яармаг Дамаскда нээгдэбэ

ДАМАСК. (ТАСС). Уласхоорондын 15-дахи яармаг Дамаскда баярай оршон байдалда нээгдээ. Тэрээндэ 37 гүрэн ба энгэй фирмнүүд хабаадана. Сириин правительствын гэшүүд, ниитын ба политическэ ажал ябуулагшад, хариин айлшад, дипломатическа корпусой түлөөлэгшэд, хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд яармаг нээлгын ёһолол дээрэ байлсаа.

Салин хүлһэ дээшэлүүлхэ, ажаллаха арга боломжо һайжаруулха эрилтэтэй демонстраци медицинын сестранууд Лондондо һаяхан хэбэ. Зураг дээрэ: демонстрациин үедэ.

ЮПИ—ТАСС-ай телефото.

Эрид шууд дэмжэлгэ

САНТЬЯГО. (ТАСС). Чехословакидахи социализмые революцида харша дотоодын этэгээдүүдэй, дэлхэйн империализмын добтолгоһоо хамгаалха талаар СССР-эй, Болгариин, Венгриин, ГДР-эй болон Польшын абажа байһан хэмжээ ябуулгануудые шууд сэхээр дэмжэжэ байһанаа Чилиин коммунистнууд угаа ехэ митинг дээрэ элирхэйлэн мэдүүлээ. Энэ митингые Чилиин Компартиин ЦК августын 24-дэ Сантьягода эмхидхэһэн байгаа. Чилиин Коммунис партиин ЦК-гай генеральна секретарь Луис Корвалан сугларагшадай үмэнэ үгэ хэлэхэдээ, Чехословакида тохёолдоһон байдалые дэлгэрэнгыгээр шэнжэлээ. Энэ ЦК-гай гүн ехээр этигэжэ байһанай ёһоор, тэндэ «буржуазна байгуулалтые һэргээхэ аюул бодотоор тохёолдоод байгаа» гэжэ онсолон тэмдэглээ.

Чилиин Коммунис партиин генеральна секретарь хамааралсахагүй асуудалда дэлгэрэнгыгээр тогтоходоо, энэ талаар сагаан юумые харахаа илгаруулха хэрэгтэй гээд заагаа. Господин Джонсон, американ империалистнууд, боннско нацистнууд, доторой хархис этэгээдүүд хамааралсахагүй ба арадуудай өөрынгөө тодорхойлхо гол ёһонуудые хамгаалдаг гэжэ хэн нэгэн этигэхэ аал гээд Л. Корвалан асуугаад, оройдоошье этигэхэгүй! — гэжэ харюусаба. «Империалистнуудай хамааралсалганууд тоолож барахаар бэшэ, шуһа адхаралгатай байна. Американ империалистнууд, хамааралсахагүй тухай мүнөө оог хашхаралдаа гаргажа байгшад, үсэгэлдэр Мексикэдэ, Колумбида, Никарагуада, Санто-Доминго, үсэгэлдэр ба мүнөөдэр Кубада, Латиин Америкын бүхы шахуу оронуудта, Корейдэ, Вьетнамда, Конгодо, бүхы түбиүүдтэ арадуудые дарагшад байһанаа гэршэлэн харуулаа. Тиигээд Чехословакиин арадуудай өөрыгөө тодорхойлхо эрхэ тухай мүнөө ямар убайгүйгөөр хэлэжэ байна гээшэб! Нохойл хадаа нохойл!» гээд зал соо һуугшадай нэрьемэ альга ташалган доро Л. Корвалан дуугаа шангадхан хэлээ.

«Социализм байгуулха түхэлмаягые чехословак арадай өөрөө шэлэн тодорхойлхо сохом эрхэтэй байһанда» гүнзэгы ехээр этигэжэ байһанаа Чилиин Компартиин генеральна секретарь удаань элирхэйлэн мэдүүлээ. Чехословакидахи демократизаци тухай тогтоходоо, Л. Корвалан иигэжэ хэлээ: «социалис демократиин түлөөбди гэжэ бидэнэр мэдүүлээ һэмди, энэ ямар удхатайб гэхэдэ, хүдэлмэришэн анги ба арад засаг түрэеэ хододоо үргэнөөр, үрэ ехэтэйгээр бэелүүлжэ байха ёһотой. Бусад бүхы ондоо юумэнүүд буржуазна демократизаци болоно, капитализмые һэргээхэ байна. Энээниие хэншье бү мартаг!» гээд тэрэ шангаар хэлээ.

Грециин патриодуудые сүлөөлхэ!

ПАРИЖ. (ТАСС). Грециин элдэб политическэ ажал ябуулагшадай дунда шэнэ хашалта хэһээлтэнүүдэй, арестнүүдэй хэгдэжэ ороһондо һанаагаа зобожо байһанаа «Демократическа Грециин түлөө француз комитет» элирхэйлэн мэдүүлээ. Грециин мэдээжэ композитор Микис Теодоракисай Пелопонестахи бүтлүү бүтүү тосхондо сүлэгдэһэн тухай комитедэй эндэ толилһон коммюнике соо мэдээсэгдэнэ. «Демократическа Грециин түлөө француз комитет» хадаа хүнэй ба граждапинай эрхэдэ иигэжэ шэнээр халдаһан оролтые эрид шангаар буруушаажа байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ, политическэ шалтагаанаар Грецидэ хаагдаһан бүхы хүнүүдые дары түргэнөөр сүлөөлхэ эрилтэ хэнэ.

Ээрхэг түримхэйшүүл аашалалдаһаар

АММАН. (ТАСС). Буудалдаа зогсоохо тухай хэлсээе Израилиин сэрэгүүд августын 25-най үдэшэ орой болоһон хойно дахяад эбдэбэ.

Иорданиин сэрэгэй командованиин мэдүүлһэнэй ёһоор, Иордан мүрэнэй нугын хойто талын Акраба шадар байһан иордан сэрэгүүдые Сириһээ булимтаран абаһан Голанска хаданууднаа Израилиин сэрэгүүд нютагай сагаар 23 час 07 минутада миномёдууд ба пулемёдуудаар буудаа. Иордан сэрэгүүд урдаһаань буудажа харюусаа. Буудалдаан 20 минутын турша соо үргэлжэлөө.

Августын 25-да бүхэли үдэрэй турша соо томо бууһууд ба танкнуудай хабаадалгатай шанга буудалдаан үргэлжэлһэн байна. Иорданиин арба шахуу тосхон буудуулаа. Израилиин талаһаа хэр ехэ хохидолой болоһониинь мэдэгдэнэгүй, гэбэшье эндэ багсаагдаһанай ёһоор, энгэй хүн зониие буулаһан хэдэн израиль танкые иорданиин сэрэгүүд усадхаа.

ОАР-ай революционно трибуналай шиидхэбэринүүд

КАИР. (ТАСС). ОАР-тахи засаг түрые зэбсэгэй хүсөөр хубилгаха һэдэлгэ гэһэн хэрэгээр, тэрэшэлэн ОАР-ай тагнуулай албанай өөрынгөө уялгануудые дүүргэхэһээ зайсаһан тухай хэрэгээр ОАР-ай революционно трибунал шиидхэбэринүүдые гаргаа.

Түрүүшын хэрэгээр гэмнэгдэһэн табан гол тамтад, тэрэ тоодо урдын сэрэгэй министр Шамс Бадран, тагнуулай албанай урдын хүтэлбэрилэгшэ Салах Наср бүхы наһан соогоо каторжна хүдэлмэридэ ябахаар шиидхэгдээ.

Салах Наср хоёрдохи хэрэгээр мүн лэ гол гэмтэниинь байгаа. Энэ хэрэгээр түрмэдэ 15 жэлдэ хаагдахаар, ехэ хэмжээнэй мүнгэн яла түлэхөөр сүүдлүүлбэ.

Тус шиидхэбэринүүд ОАР-ай президент Насераар баталагдаа, гомдол абтахагүй байна.

„А" классай хоёрдохи бүлэгэй футболистн... СССР-эй түрүү һууриин түлөө мүрысөөн...

№ №: Командануд	наадануд	шүүгээ	тэнсээ	шүүгдээ	бүмбэгэ
1. «Иртыш» Омск	25	13	7	5	24—10=+
2. «Кузбасс» Кемерово	25	14	4	7	29—20=+
3. СКА Хабаровск	26	12	8	6	23—15=+
4. СКА Шэтэ	26	11	7	8	28—28= 0
5. «Шахтер» Караганда	25	9	10	6	27—15=+
6. «Нефтяник» Фергана	26	8	12	6	19—14=+
7. «Политотдел» Ташкентын обл.	26	10	7	9	30—23=+
8. «Томлес» Томск	25	9	9	7	26—23=+
9. «Аэрофлот» Эрхүү	26	9	9	8	26—33=+
10. «Темп» Барнаул	25	8	10	7	20—16=+
11. «Луч» Владивосток	26	9	8	9	17—23=—
12. «Восток» Усть-Каменогорск	26	11	4	11	23—29=—
13. «Строитель» Ашхабад	26	11	3	12	45—37=+
14. «Энергетик» Душанбе	26	10	5	11	37—34=+
15. «Зеравшан» Навои	26	8	9	9	26—28=—
16. «Алга» Фрунзе	26	8	9	9	17—22=—
17. «Сэлэнгэ» Улаан-Үдэ	26	8	7	11	24—36=—
18. «Рассвет» Красноярск	26	7	8	11	29—33=—
19. «Металлург» Чимкент	26	6	10	10	23—31=—
20. «Памир» Ленинабад	26	5	6	15	24—36=—
21. СКА Новосибирск	25	2	10	13	17—32=—

Манай «Сэлэнгэ» ээлжээтэ наадаяа сентябриин 3-да Кемерово... «Кузбасс» командатай үнгэргэхэ болонхой.

СПОРТЫН БУЛГЭМЭЙ СОВЕ...

Һаяхан КПСС-эй обкомдо республикын спортын бүлгэм болон эмхинүүдэй холбооной Соведэй ээлжээтэ пленум болобо. Пленумдэ хабаадагшад эмхидхэлэй асуудал зүбшэн хэлсээ.

Пленумэй гэшүүд республикын спортын бүлгэм болон эмхинүүдэй холбооной Соведэй түрүүлэгшэ М. Г. Калаганск... ажалда ороһонтойнь даш... лан, энэ Соведэй түрү... уялгаһаа сүлөөлбэ.

Пленум республикын ... бүлгэм болон эмхинүү... бооной Соведэй түрү... Г. М. Сергеевые һунга...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Арадай үгэ» гэһэн түрүү бэшэг. Таряа хуряалга тухай материалнууд. Һү һаалиин хэр ябажа байһан тухай мэдээсэл. ТАСС-ай материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Шууяанһаа боложо, шууяа гаргаха...» гэһэн статья. А. Халтуевай репортаж. «Түрэл орон доторнай» гэһэн рубрика доро информацинууд.

Гурбадахи хуудаһанда: «Һургуулиин асуудал ба зорилгонууд» гэһэн Л. Мартыновагай статья. «Хэн нүхэд бэ, хэн дайсан бэ?» гэһэн статья «Правда» газетэһээ абтаба.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: хилын саанаһаа ерэһэн мэдээсэл. Нютаг нютагай һонин. Соносхолнууд.

СЭНХИР ЭКРАНУ...

Үдэшын 5 часһаа 18 ... минута хүрэтэр Москв... жуулга. 18 час 45 ... «Холо, ойрын һонин» ... дамжуулга Улаан-Үдын ... зионно студиһаа эхилх... 05 минутаһаа «Шини... гэһэн дамжуулга. 19 ... минутаһаа «Эдир на... замда» гэһэн дамжуул... 55 минутаһаа хүгжэм. ... 8 час 05 минутаһаа ... час хүрэтэр Москваһа... жуулга. 22 часһаа ... мольск-на-Амуре» гэжэ ... дениин студиин програ... часһаа «Стаско больш... жизнь» гэһэн Польшын ... зионно фильм. III сер... ниин ноль часһаа «Си... спорт» газетын шанда... түлөө хоккей наадалга... һэн мүрысөөн харуул...

Редакторай орлогшо
М. Н. НИ...

Манай адрес, телефону...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—... приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редакт... 62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—... 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленн... строительства—61-35, советского строительства и быта—... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81 ... формации—34-05, общественная приёмная—56-62, ... бюро—57-63, фотолаборатория—33-61

Гор. Улан-Удэ типография Управления по печати при ... зете Министров БурАССР

Н-01851. Зак. № 825.